

صوبائی اسمبلی خبر پختو نخوا

اسمبلی کا اجلاس، اسمبلی چمپر پشاور میں بروز جمعۃ المبارک مورخہ 9 ستمبر 2011ء، بھاٹاٹ 10
شوال 1432ھجری سے پہلیین بھگر دس منٹ پر منعقد ہوا۔
جناب سیکر، کرامت اللہ خان مسند صدارت پر متینکن ہوئے۔

تلاؤت کلام پاک اور اس کا ترجمہ

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ۔ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ۔
قَدْ أَفْلَحَ اللَّهُمَّ مَنْ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ حَسِّغُونَ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ الْلَّغْوِ مُعْرِضُونَ
وَالَّذِينَ هُمْ لِلرِّكْوَةِ فَعَلُونَ وَالَّذِينَ هُمْ لِفَرْوَجِهِمْ حَنِفُطُونَ إِلَّا عَلَى أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكُ
أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مُلُومِينَ فَمَنِ ابْتَغَى وَرَآءَ ذِلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْغَادُونَ وَالَّذِينَ هُمْ
لَا مَسَنَّتِهِمْ وَعَاهَدُهُمْ رُعُونَ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ أُولَئِكَ هُمُ الْوَرُثُونَ
الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرَدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ۔

(ترجمہ): بے شک ایمان والے رستگار ہو گئے۔ جو نماز میں عجز و نیاز کرتے ہیں۔ اور جو بھی وہ باتوں سے
منہ موڑے رہتے ہیں۔ اور جو زکوٰۃ ادا کرتے ہیں۔ اور جو اپنی شرمگاہوں کی حفاظت کرتے ہیں۔ مگر اپنی
بیویوں سے یا (کنیروں سے) جوان کی ملکہ ہوتی ہیں کہ (ان سے) مباشرت کرنے سے انہیں ملامت
نہیں۔ اور جوان کے سوا اور وہ کے طالب ہوں وہ (خدا کی مقرر کی ہوئی حد سے) نکل جانے والے ہیں۔
اور جو امانتوں اور اقراروں کو ملحوظ رکھتے ہیں۔ اور جو نمازوں کی پابندی کرتے ہیں۔ یہ ہی لوگ میراث
حاصل کرنے والے ہیں۔ (یعنی) جو بہشت کی میراث حاصل کریں گے اور اس میں ہمیشہ رہیں گے۔

جناب سپیکر: جزاکم اللہ۔

محترمہ نگہت یا سمین اور کرنی: جناب سپیکر! ہمارے صحافی حضرات۔۔۔۔۔

(شور)

جناب شاہ حسین خان: جناب سپیکر! یہ ایک اہم۔۔۔۔۔

(شور)

جناب اکرم خان درانی (قائد حزب اختلاف): جناب سپیکر! ہمیں موقع دیا جائے، یہ روایت اگر۔۔۔۔۔

(شور)

جناب غلام محمد: جناب، یہ آزادی صحافت پر۔۔۔۔۔

(شور)

جناب سپیکر: تھوڑا سا بھی۔۔۔۔۔

(شور)

جناب سپیکر: اود ریبئی جی چہ دا ہاؤس 'کمپلیٹ' کرو، بیا کوئی کنه، ستاسو خپل

ہاؤس دے۔ آپ کا انہاؤس ہے، جس وقت آپ چاہیں تو بالکل۔۔۔۔۔

(شور / قلعہ کلامیاں)

جناب سپیکر: ٹھیک ہے، ٹھیک ہے جی، یہ ہاؤس 'کمپلیٹ'، ہونے دیں، ہاؤس 'کمپلیٹ'، کرتے ہیں پھر

آپ کا ہاؤس ہے، بولیں گے بالکل۔

جناب غلام محمد: 'کمپلیٹ'، ہونے کے بعد موقع ملے گا؟

جناب سپیکر: بالکل موقع ملے گا، سب کو موقع ملے گا جی، یہ ہاؤس 'کمپلیٹ'، ہونے دیں۔

اراکین کی رخصت

جناب سپیکر: ان معزز ارکین اسمبلی نے رخصت کیلئے درخواستیں ارسال کی ہیں، جن میں: جناب وجیہہ

الزمان خان ایمپلی اے 09-09؛ حاجی قلندر خان لودھی صاحب آج کیلئے؛ جناب ڈاکٹر ڈاکٹر اللہ خان صاحب

آج کیلئے؛ جناب خلیفہ عبدالقیوم صاحب 09-09-10؛ راجہ فیصل زمان صاحب 09-09؛ ڈاکٹر حیدر

علی خان صاحب 09-09-17؛ انور سیف اللہ خان 09-09-16؛ نمرود خان صاحب 09-09

تاریخ: سردار اور نگزیب نلوٹھا صاحب 09-09-09؛ جناب محمد جاوید عباسی صاحب نے 09-09 جبکہ اسرار اللہ خان گندھاپور صاحب، کشور کمار صاحب اور ملک باچا صالح صاحب آج کیلئے۔

Is it the desire of the House that the leave may be granted?

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The leave is granted.

جناب غلام محمد: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: ایک منٹ، یہ ہاؤس 'کمپلیٹ'، ہو جائے، یہ ذرا ضروری ہوتا ہے۔ پینل آف۔۔۔۔۔

جناب غلام محمد: جناب سپیکر! ہمیں موقع دیا جائے، ہمارے صحافی ساختی پر جو تشدد ہوا ہے، اس پر ہم بات کرنا چاہتے ہیں۔

جناب سپیکر: کر لیں ناجی، بالکل اس کے بعد، ذرا یہ ہاؤس 'کمپلیٹ'، ہو جائے۔ جب تک یہ پینل آف چیزیں۔۔۔۔۔

جناب غلام محمد: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: آپ ذرا خود کو سمجھادیں، یہ چوتھا سال آپ کا پورا ہو رہا ہے، جب تک ہاؤس 'کمپلیٹ'، نہیں ہوتا تو وہ کارروائی نہیں ہوتی تو Kindly (قہقہہ) محترم خان پھر وہی بات کر لے گا، وہی چرچنڈوالی بات ابھی ادھر بھی کر لے گا۔

مسند نشین حضرات کی نامزدگی

Mr. Speaker: 'Panel of Chairmen': In pursuance of sub rule (1) of rule 14 of the Provincial Assembly of Khyber Pakhtunkhwa, Procedure and Conduct of Business Rules, 1988, I hereby nominate the following Members, in order of priority, to form a 'Panel of Chairmen' for the current session:

1. Mr. Saqibullah Khan Chamkani;
2. Mr. Syed Muhammad Ali Shah Bacha;
3. Mufti Kifayatullah; and
4. Haji Qalandar Khan Lodhi.

عرض داشتوں کے بارے میں کمیٹی کی تشکیل

Mr. Speaker: 'Committee on Petitions': In pursuance of rule 116 of the Provincial Assembly of Khyber Pakhtunkhwa, Procedure and Conduct of Business Rules, 1988, I hereby constitute a 'Committee on Petitions' comprising the following Members under the

Chairmanship of Mr. Khushdil Khan Advocate, honorable Deputy Speaker:

1. Haji Qalandar Khan Lodhi;
2. Ms. Shazia Tehmas;
3. Mr. Muhammad Javed Abbasi;
4. Dr. Iqbal Din;
5. Mian Nisar Gul Kakakhel; and
6. Mr. Israrullah Khan Gandapur.

یہ دعا، فاتحہ خوانی کون کرنا چاہرہ ہے؟ فاتحہ خوانی۔۔۔۔۔

جناب شاہ حسین خان: د ملک حیات ماما وفات شوے دے او د رشاد خان نیکه وفات شوے دے او د چترال دے کسانو ہولو لہ دعا جی۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: تھیک شوہ جی۔ غلام محمد صاحب! آپ کس کی بات۔۔۔۔۔

جناب غلام محمد: چترال میں سیکورٹی کے جواہکار شہید ہوئے ہیں۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: جو چترال میں شہید ہوئے ہیں، وہ تو قومی شہید ہیں، ان کے علاوہ جماں بھی قومی شہید ایسے واقعات میں ہوئے ہیں، ان سب کیلئے فاتحہ خوانی ہوگی۔ مفتی کفایت اللہ صاحب!۔۔۔۔۔

جناب عبید اللہ: د کوہستان د پارہ هم دعا۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: دعا دہ، دا ہم فاتحہ خوانی۔۔۔۔۔

جناب عبید اللہ: پہ کوہستان کبنتے چہ کوم پہ جولائی کبنتے علاقہ لیل شاؤ تحصیل کندیا کبنتے دیر زیارات خلق وفات شوی دی، خلق شہیدان شوی دی، د ہغوي متعلق ہم د اسمبلی د طرف نہ چہ دا اوشی نو ڈیرہ مہربانی بہ وی سر۔

جناب سپیکر: د عبید اللہ صاحب دا دعا پکبنتے ہم شامل کرئی۔ مفتی کفایت اللہ صاحب!
دعا فرمائیں جی۔

دعاۓ معقرت

مفتی کفایت اللہ: یا اللہ! جن لوگوں کے نام ذکر کئے گئے ہیں، ان تمام کو اپنی جوار رحمت میں جگہ نصیب فرماء۔

جناب سپیکر: آمین۔

مفتی کفایت اللہ: یا اللہ! ان کے پسمندہ گان کو صبر جمیل نصیب فرماء۔

جناب سپیکر: آمین۔

مفہوم کنایت اللہ: یا اللہ! آنے والے تمام دنوں میں خیریت و عافیت کے فیصلے فرمادے۔

جناب سپیکر: آمین، شکریہ جی۔

محترمہ نگہت یا سمین اور کرنی: جناب سپیکر! ہمیں موقع دے دیں۔

(شور)

قائد حزب اختلاف: جناب سپیکر! یہ ایک اہم بات ہے اور اس پر ہم ضرور بات کرنا چاہیں گے۔۔۔۔۔

(شور)

جناب سپیکر: بالکل جی خود اکیلری خالی دی، دادوئی۔۔۔۔۔

(شور)

ملک قاسم خان خٹک: دادی رہ اہم خبرہ دہ جی۔

(شور)

جناب سپیکر: او دریہ رہ چہ دا لیدر آف دی اپوزیشن پا خی جی۔۔۔۔۔

محترمہ نگہت یا سمین اور کرنی: سپیکر صاحب!

جناب سپیکر: بی بی! دوئی لہ خیر دے ور کرئی، پہ دوئی پسے بیا تاسو واخلي جی۔

محترمہ نگہت یا سمین اور کرنی: خیر دے جی۔

جناب سپیکر: مشرد دے کنه جی؟

رسمی کارروائی

اے وی ٹی خیر کے روپور ٹرپر تشدد

قائد حزب اختلاف: محترم سپیکر صاحب، آپ کا بہت بہت شکریہ جی۔ سپیکر صاحب، میں تو خود بھی یہاں

پر نہیں تھا اور رمضان المبارک میں عمرے کیلئے گیا تھا اور وہاں پر میں نے اس طرح نیوز بھی نہیں دیکھی

تھی اور نیوز پیپرز بھی چونکہ عبادت تھی مگر جب یہاں میں آیا تو ایک عجیب سی صور تھا تھی کہ رمضان

میں خیر نیوز کے نمائندے پر کینٹ ایریا میں جس طرح حملہ ہوا تھا اور اس پر جس طرح تشدد ہوا تھا اور

پھر بے ہوشی کے عالم میں یہاں سے لوگوں نے ان کو اٹھا کر ہسپتال لے جایا گیا تو یقیناً یہ انتہائی افسوسناک

بھی ہے اور دردناک بھی ہے کیونکہ صحافی حضرات اور جتنے بھی نیوزپیپرز ہیں یا چینلز ہیں تو اس ملک میں وہ انتہائی اہمیت رکھتے ہیں اور ملک کا ایک چوتھا ستون ہے تو اس ستون کو اسی طرح گرانا میرے خیال میں اس سے صرف خیر پختو نخوا میں نہیں بلکہ پورے ملک میں مایوسی بھی ہو گی اور غم و رنج بھی ہو گا تو ہماری استند عاہے اور آج آپ دیکھ رہے ہیں کہ یہاں پر آج اسی حوالے سے میرے خیال میں ہمارے پر لیں کا کوئی بھی نمائندہ موجود نہیں ہے اور جب یہاں پر جو بھی ممبر اسمبلی بات کرتا ہے تو وہ پھر بیٹھ جاتا ہے کہ ابھی چونکہ ہمارے صحافی بھائی ہیں نہیں تو میری باتوں کی کوئی اہمیت نہیں ہے اور کل ان کو نیوزپیپرز میں یا میڈیا میں آنا نہیں، تو ایک تو میری ان سے درخواست ہے کہ گورنمنٹ اس مسئلے کو سنجیدگی سے لے اور میرے خیال میں اس طرح کے واقعات ہمارے صوبے میں یہاں کبھی ہوئے بھی نہیں ہیں، اگر یہ رواج بنا اور میرے خیال میں کوئی صحافی اس طرح سے، اور میرے چیمپر میں کل اور ابھی جب صحافی آئے تھے تو انہوں نے کہا کہ ہم سے پھر ویڈیو بھی بنوائی گئی، دوسرے صحافی نے دیکھا۔۔۔۔۔

جانب سپیکر: ایک منٹ جی۔ شاہ صاحب! آپ اور یہ دو چار معزز اراکین ان کو مناکر لے آئیں تاکہ یہ کورنچ آجائے جی۔

قايد حزب اختلاف: تو ان کو معلومات بھی ہیں، تو میرے خیال میں۔۔۔۔۔

جانب سپیکر: یہ دو چار معزز اراکین ان کو مناکر لے آئیں تاکہ یہ کورنچ آجائے جی۔

قايد حزب اختلاف: جس نے یہ جرم کیا ہے، اس کے خلاف کارروائی کر لے بھی حکومت کا حق بنتا ہے اور میں آپ کا شکریہ بھی ادا کرتا ہوں اور آپ سے التجاء بھی کرتا ہوں کہ گورنمنٹ کے کچھ لوگ جا کر ان کو منا لیں۔

جانب سپیکر: منور خان! آپ بھی جائیں اور عبدالاکبر خان! یو تن دوہ ورسہ لار شئ، مختار خان!۔۔۔۔۔

محترمہ نگmet یا سمین اور کرنی: جناب سپیکر! بھی۔۔۔۔۔

(شور)

جناب سپیکر: نگmet بی بی، فرست۔

محترمہ نگmet یا سمین اور کرنی: تھیں یو، جناب سپیکر صاحب۔ جناب سپیکر صاحب، آپ کا بہت شکریہ کہ آپ نے مجھے۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: یودوہ تنه لا پر شئ کنه، دا صحافيان خوراولي کنه۔

محترمہ نگہت یاسمنین اور کرزی: جناب سپیکر صاحب، آپ نے مجھے اس موضوع پر، پوائنٹ آف آرڈر پر بات کرنے کی اجازت دی۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: منور خانہ! ته ہم ورسہ لا پر شہ۔

محترمہ نگہت یاسمنین اور کرزی: جناب سپیکر صاحب! انیں دن پہلے یہ واقعہ پیش آیا اور جناب سپیکر صاحب، مجھے افسوس اس بات پر ہے کہ یہ ہائی کورٹ کے سامنے پیش آیا اور اس میں باقاعدہ اندھادہ فارنگ کی گئی اور بغیر نمبر پیلیٹس کے جو گاڑیاں تھیں، بغیر نمبر پیلیٹس کے جو، ہیکلز تھیں، ان میں سے لوگ لکھے اور انہوں نے خیر نیوز کے تمام نمائندوں کو باہر نکالا اور ان میں سے حضرت خان کو مار لیا اور جناب سپیکر صاحب، جب فارنگ ہو رہی تھی تو کوئی پولیس والا ان کو چھڑانے کیلئے نہیں آرہا تھا اور حضرت خان کو پھر نثار خان نے جو کہ خیر نیوز چینل سے تعلق رکھتے ہیں، انہوں نے ان کو اٹھایا اور ہسپتال لیکر گئے۔ جناب سپیکر صاحب، ہم جب جمورویت کی بات کرتے ہیں، ہم لوگوں نے جمورویت کو سپورٹ کیا لیکن ہماری جمورویت میں، جس کو آپ ڈکٹیٹر کہتے ہیں، اس کے زمانے میں ان تمام چینلز کو لائنس دیئے گئے، آزادی صحت دی گئی لیکن جناب سپیکر صاحب، جو لوگ اپنے آپ کو بہت Liberal کہتے ہیں، میں ہماں پر اس فورم سے جناب بشیر بلور خان کو سلوٹ پیش کروں گی، چاہے جتنی بھی لگتے ہیں، 7.6 ملین سے یا 3.6 ملین سے مگر انہوں نے جو قومی پرچم اسرایا اور میں آتے جاتے اس پرچم کو سلوٹ کرتی ہوں۔ جناب سپیکر صاحب، ان کے متعلق میدیا میں بہت کچھ آیا لیکن انہوں نے کسی کے پیچھے جا کر اس کو مارا نہیں، کسی چینل کو انہوں نے ہر اسال نہیں کیا، کسی نیوز میپر والے کو انہوں نے ہر اسال نہیں کیا جناب سپیکر، جس کی وجہ سے میں سمجھتی ہوں کہ بشیر بلور صاحب کا دل بہت بڑا ہے لیکن ہمارے اس ہاؤس میں یہی ہوئے کچھ لوگوں کے خلاف جب رپورٹ شائع ہوتی ہے اور جب ان لوگوں کو بے نقاب کیا جاتا ہے تو جناب سپیکر صاحب، اگر ان کا دل نہیں کرتا ہے سننے کو تو جناب سپیکر صاحب، ان کو Resign کر کے اپنے گھروں میں بیٹھ جانا چاہیئے اور جناب سپیکر صاحب، بجائے اس کے کہ وہ برداشت کریں اللادہ حملے کرتے ہیں، وہ جا کر لوگوں کے دفتروں پر حملے کرتے ہیں اور ان لوگوں کی زندگیوں کو جو کوہ قلم سے لکھتے ہیں اور قلم کی جوبات آئی ہے تو وہ قرآن مجید میں آئی ہے کہ میں قلم کی قسم کھاتا ہوں اور جناب سپیکر صاحب، صحافیوں کے پاس صرف قلم ہوتا ہے باقی کچھ بھی نہیں ہوتا۔ ہم تو آنے جانے والے لوگ ہیں لیکن

یہ صحافی ہماری کرپشن، ہماری سچائیاں اور ہماری اچھائیاں، یہی لوگ ہوتے ہیں جو تمام صوبے میں اور پورے پاکستان میں پھیلاتے ہیں۔ جناب سپیکر صاحب، میں اور میری پارٹی اس واقعے کی، آج تک جناب سپیکر صاحب، اس پر کوئی انکوائری نہیں ہوئی، اس پر کسی قسم کا کوئی نوٹس نہیں لیا گیا اور جناب سپیکر صاحب، ہم چاہتے ہیں کہ اس انکوائری کو اسلامی فلور پر پیش کیا جائے کہ کس نے کیا اور کیا ہوا؟ کیونکہ پولیس کے پاس تمام Proofs موجود ہوئے۔ جناب سپیکر صاحب، میں یہاں سے درخواست کرتی ہیں کہ اس کیلئے ایک جوڈیشل انکوائری کمٹی قائم کی جائے اور اس واقعے کو بے نقاب کیا جائے۔ تھینک یو جناب سپیکر۔

جناب سکندر حیات خان شیرپاؤ: سپیکر صاحب!

جناب سپیکر: جی سکندر خان۔

جناب عبدالاکبر خان: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: او دریروئی جی دا۔۔۔۔۔

جناب عبدالاکبر خان: جناب سپیکر، چونکہ ہر یو ممبر په دے واقعہ باندے خبرہ کوئی نو هغوي ته مونبہ ریکویست اوکرو او هغوي راخی جی نو زما مقصد دا دے چہ د هغوي په مخامنخ باندے کہ دوئ د خلو جذباتو اظهار اوکرو نو هغه به بنہوئی۔ راغلل جی۔

جناب سکندر حیات خان شیرپاؤ: زہ ستاسو مشکور یمہ چہ تاسو ما له موقع را کوہ په دے اهم ایشو باندے د خبرو کولو۔ جناب سپیکر، واقعی په دے روزہ کبنے چہ دا کومہ واقعہ شوے ده، دا انتہائی افسوسناکہ واقعہ ده، دا نہ صرف د خیر نیوز په تیم باندے حملہ وہ بلکہ زہ بہ دا او گنرمن چہ په دے ہولو صحافیانو باندے او بلکہ زہ په ہول جمهوری نظام باندے دا یوہ حملہ گنرمنہ۔ جناب سپیکر، ایشو دوہ دی، یو خو جناب سپیکر، دا چہ دا واقعہ شوے ده په ڈیر حساس خائے کبنے، آیا په دغہ تائیں سرہ چہ کوم خلق ہلتہ کبنے موجود وو، خا صکر چہ کوم سرکاری اہلکار ہلتہ کبنے موجود وو، د هغوي نہ چہ کومہ کوتاہی شوے ده، د هغے په بارہ کبنے بہ خہ دغہ کیڑی؟ دویم دا چہ دا واقعہ چہ او شوہ، ایف آئی آر پکبنے او شو او د هغے نہ پس ہم دا تقریباً نورلس شل ورخے تیرے شوے او اوسہ پورے خہ دا سے مخامنخ رانغلل چہ هغہ کسان نیولے شوی دی یا د دے په

تحقیقاتو کبنسے خه دغه اوشو؟ جناب سپیکر، زمونږ هم دا التجاء ده او دا زمونږه ډیمانډ هم دے چه زر تر زره هغه کسان چه که په دیکبنسے ملوث وو، هغوي د اونیولے شی، دا د حکومت هم ذمه داري جو پېړۍ او دا په مونږ ټولو باندے هم ذمه داري راخی ځکه چه داسے واقعات که کېږي نو دا زمونږ د ټولو سیاسی پارتود پاره هم بنه نه ده، د جمهوریت د پاره هم بنه نه ده نو دغے حواله سره مونږه دا ډیمانډ کوؤ چه زر تر زره د دغه کسان ګرفتار کړے شی او هغوي ته د داسے سزا ورکړے شی چه د دے نه پس بل خوک داسے جرات اونکړۍ نو داسے قسمه اقدامات د اوچت کړے شی۔ جناب سپیکر، که مونږه په دے باندے آواز هم اوچت نکړو، مونږه په دے باندے اقدام اوچت نکړو نو جناب سپیکر، دا به سبا د دے نورو خلقو سره هم کېږي او سبا به د سیاسی خلقو سره داسے واقعات شروع کوي نو جناب سپیکر، دا هغه وړومښے دغه دے، پکار ده چه دلته کبنسے مونږه دے ته پیش بندي اوکړو او دا دلته کبنسے رکاؤ کړو۔ ډیره مهرباني، جناب سپیکر۔

جناب سپیکر: جي منور خان! مختصر مختصر وايئ نو۔۔۔۔۔

جناب منور خان ايدو وکيٹ: تھينک یو، سر، سب سے پلے تو میں اپنے صحافی جهازیوں کو یہاں آنے پر خوش آمدید کرتا ہوں لیکن سر، حقیقت میں جس طرح صحافی برادری کہہ رہی تھی کہ انیں دن سے ایک کمیٹی بنی ہوئی ہے اور ابھی تک ان کے خلاف کوئی کارروائی نہیں ہوئی ہے تو کم از کم یہ اسمبلی کے فورم په ہم، اگر وہ کوئی ایسے طاقتور لوگ ہیں کہ گورنمنٹ ان کے خلاف کوئی کارروائی نہیں کر سکتی تو پھر وہ بات اسمبلی میں لے آئے اور یہ کہہ دے کہ ہماری حکومت ان لوگوں تک یا ان لوگوں په ہاتھ نہیں ڈال سکتی تو پھر کم از کم اسمبلی میں جو لوگ یہاں په بیٹھے ہیں، ہم انشاء اللہ صحافی برادری کیسا تھہ ہر موڑ په کھڑے ہیں اور سر، جو بھی وہ چاہتے ہیں تو انشاء اللہ ہم ان کیسا تھہ رہیں گے۔ سر، ان کے خلاف فوراً کارروائی کی جائے اور جو انکو ارئی کمیٹی مقرر کی گئی ہے، اس کی رپورٹ جلد سامنے آفی چاہیئے۔ تھينک یو، سر۔

جناب سپیکر: جي مفتی صاحب، مفتی گفایت اللہ صاحب۔

مفتی گفایت اللہ: بِسْمِ اللَّهِ الْأَرْحَمِنِ الْأَرْحَيمِ۔ سپیکر صاحب، میں آپ کا شکریہ اسلئے بھی ادا کرتا ہوں کہ ہماری اسمبلی کا اجلاس بہت تاخیر سے ہوتا ہے۔ جس وقت یہ واقعہ ہوا، اگر اسی وقت اسمبلی کا اجلاس ہوتا تو اس وقت ہمارے جذبات سامنے آ جاتے کیونکہ ہمیں اپنے جذبات سنبھال کر رکھنے پڑتے ہیں کہ کب

اس بیلی کا اجلاس ہو گا اور ہم وہاں اپنے جذبات کا اظہار کریں گے؟ میں اس واقعے کو اس طرح دیکھتا ہوں کہ ہم نے ابھی تک جمیوریت کو قبول نہیں کیا، ہم اس جمیوریت کو مانتے ہیں جس میں ہمارا فائدہ ہوتا ہے اور اس جمیوریت کو قطعاً تسلیم نہیں کرتے جس میں ہمیں تقصیان ہوتا ہے یا ہمیں تقید سننا پڑتی ہے۔ جناب سپیکر، یہ جو صحافت ہے، یہ تو آنکھیں ہیں اور آئینہ وہی چیز دکھاتا ہے جو موقع پر موجود ہو۔ اگر کسی آدمی کا چسرہ خوبصورت ہے تو آئینہ اس کو بد صورت کر کے پیش نہیں کر سکتا لیکن میں معافی چاہتا ہوں کہ اگر کسی کا چسرہ کالا ہے تو آئینہ اس کو سفید بھی نہیں کر سکتا۔ کوئی آدمی اس بنیاد پر آئینہ کو توڑے کہ اس نے میرے چسرے کا داع گیوں بتایا ہے؟ چسرے پر داع ہو گا تو آئینہ بتائے گا اور چسرے پر اگر داع نہیں ہو گا تو آئینہ نہیں بتائے گا۔ میں سمجھتا ہوں کہ ہم تو لوگ ہیں، ہم نے یہ جمیوریت بہت مشکل سے حاصل کی ہے اور میں اس سے بھی اتفاق کرتا ہوں کہ اگر پرویز مشرف کے دور میں ایسا واقعہ نہیں ہوا اور ہم اس کو ڈلٹیڑ کرتے ہیں اور آج جمیوری دور میں یہ واقعہ ہوتا ہے تو پھر لوگوں کو ایک بہانہ ملتا ہے کہ وہ کہتے ہیں کہ جمیوریت کے یہ معنی ہیں اور اگر جمیوریت کے یہ معنی ہیں تو پھر لوگ یہ کہتے ہیں کہ ہمیں تو اس سے اتفاق نہیں ہو گا اور پھر اس ڈلٹیڑ کو یاد کرتے ہیں کہ اس کا زمانہ اچھا ہوتا ہے اور جمیوریت کے اوپر یہ فلنک کا ٹیکہ ہوتا ہے۔ جناب سپیکر، میں اس واقعے کی مذمت کرتا ہوں اور میں اسئلے مذمت کرتا ہوں کہ میں ایک ستون سے تعلق رکھتا ہوں اور یہ میرے قریب کا ستون ہے، صحافت کو چوتھا ستون کہا جاتا ہے۔ جہاں ایک ستون مقتضی ہے، جہاں ایک ستون انتظامیہ ہے اور تیسرا ستون عدیل ہے تو وہاں ان تینوں کے درمیان تناسب کو قائم رکھنے کیلئے چوتھے ستون کا درجہ صحافت کو دیا گیا ہے اور خیر پکتو خواجہ دہشت گردی کی جگہ میں شامل ہے، صفحہ اول کا صوبہ ہے اور یہاں جو صحافی کام کرتا ہے تو میں اس کو خراج تحسین پیش کرتا ہوں کیونکہ وہ گھر سے لفٹنے سے پہلے یہ طے کرتا ہے کہ معلوم نہیں کہ آج مجھے رات کو واپس آنا پڑے گا یا نہیں، اس کے پچھے اس کو دیکھ سکیں گے یا نہیں اور یہ تصور لیکر وہ میدان میں جاتا ہے، گویوں کے اندر جاتا ہے، مشکل حالات میں جاتا ہے، جگہ کی کیفیت کے اندر جاتا ہے۔ اگر کہاچی، کوئی بڑی یا پنجاب کے اندر کوئی صحافی کام کرتا ہے تو میرا صحافی، اس صوبے کا صحافی بہت زیادہ بہادری کیسا تھا کام کرتا ہے۔ میں ان تمام طبقات کو خراج تحسین پیش کرتا ہوں اور جتنے بھی لوگ شہید ہوئے ہیں، انہوں نے اپنے مشن کیسا تھا انصاف کیا ہے، میں ان کو بھی خراج تحسین پیش کرتا ہوں اور میں اس بات کا اضافہ بھی سمجھتا ہوں کہ یہ کیا ہوا کہ حساس مقام پر یہ واقعہ ہوا؟ کیا پہلے ان تمام تھانوں کو خاموش کر دیا گیا کیمروں کو وہاں

پر ہٹا دیا گیا تھا یہ بتا دیا گیا تھا کہ لوگ آئیں گے، وہ اپنی کارروائی کریں گے اور جب تک وہ اپنی کارروائی مکمل نہ کریں تو آپ نے نہیں آنا؟ جناب سپیکر، حکومت آنی جانی چیز ہے، ہمیں حکومت کی وجہ سے تکبر میں نہیں آنا چاہیے، ہمیں نشے میں نہیں آنا چاہیے۔ تمام لوگ جو ہم پر تقید کرتے ہیں، وہ ہماری اصلاح کرتے ہیں، ہمیں اصلاح کی فکر کرنی چاہیے۔ یہ حکومت کل نہیں ہو گی اور ہم ہونگے انشاء اللہ تو اس کے معنی یہ ہیں کہ ہمیں ایسی روایت چھوڑنی چاہیے جو روایت ہمارے لئے شاندار ہو۔ سترہ دن ہو گئے مگر اس کا بھی تک کچھ نہیں ہوا۔ جناب سپیکر، میں اس پر بھی خاموش نہیں رہ سکتا کہ سترہ دنوں تک حکومت کی ذمہ داری تھی اور آج جب اسمبلی کا سیشن شروع ہو رہا تھا تو حکومت کو چاہیے تھا کہ سترہ دن کا نتیجہ سناتی اور آج ہمیں کہتے کہ آپ کو بولنے کی ضرورت نہیں ہے، آپ ایسا کریں کہ ہم نے یہ کام کر لیا، لوگ پکڑ لیے، اب ان کو سزا ملے گی تو ہمیں کم از کم اطمینان ہوتا۔ میری تجویز ہے کہ یہ جوانکو اڑی ہو رہی ہے، مجھے اس پر اطمینان نہیں ہو گا، یہ حساس معاملہ ہے، یہ ایمپی ایز کی کمیٹی بنائی جائے اور اپوزیشن کے ایمپی ایز کو بھی اس میں لے لیا جائے اور حکومت کے ایمپی ایز کو بھی لے لیا جائے تاکہ ہم بھی کہیں ایسا تو نہیں کہ کمیٹی والے کسی رعب کے اندر آگئے ہیں یا حکومت کو بچانے لگے ہیں اور اس واقعے کو پس منظر سے ہٹانا چاہتے ہیں۔ میری خواہش ہو گی کہ دوپنچھا اپوزیشن کے لوگ لئے جائیں اور تین پانچ اس حساب سے حکومت سے لیے جائیں تو تین پانچ تو حکومت کے ایمپی ایز ہونگے اور دوپنچھا اپوزیشن کے ہونگے تو میں سمجھوں گا کہ اس ایوان کو ہم ایک اچھی رپورٹ پیش کر سکیں گے۔

Mr. Speaker: Thank you.

مفتی کنایت اللہ: بہت زیادہ شکریہ۔

جناب سپیکر: واجد علی خان صاحب! گورنمنٹ بخپز سے، ٹریوری بخپز سے۔۔۔۔۔

جناب نصر محمد میداود خیل: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: ہس جی؟

جناب نصر محمد میداود خیل: پانچ آف آرڈر، سر!

جناب سپیکر: او دریروہ جی، پہ دے باندے کہ پہ بل خہ باندے؟

جناب نصر محمد میداود خیل: نہ جی دا بل دے۔

جناب سپیکر: نه او در پرده چه دا یو خبره خو Wind up شی کنه، بیا به بلہ هله اخلو۔

ایک بات Wind up ہو جائے تو پھر دوسرا پاہنٹ آف آرڈر لیں گے۔

جناب محتیار علی خان ایڈو کیٹ: سپیکر صاحب!

جناب سپیکر: جی محتیار علی خان۔

جناب محتیار علی خان ایڈو کیٹ: شکریہ جی۔ سپیکر صاحب، نن واقعی خبره دا ده چه په کومہ ایشو باندے خبره کیری نو دا رینتیا خبره ده چه د دے خومره مذمت او شی نو هغه ڏیر زیات کم دے او دا خنگہ چه دلتہ بحث او شونو په دے جمهوری عمل کبنے زمونبود صحافیانو ورونو ڏیر غت کردار دے، دیکبنے هیش شک نشته او بیا په خصوصی طور دا حضرت خان خو هم یو داسے دروند، خورا او ڏیر بنہ پختون سرے دے، حقیقت خبره دا ده چه مونب پرسے ڏیر زیات خفه یو او ڏیر درد مند یو پرسے او فرداً فرداً تقریباً زمونب تول ملکری د دوئی تپوس له هسپتال ته هم تلی دی او پینتنہ ئے کھے ده خوزہ دلتہ دا یو خبره کومہ چه دلتہ تول مشران ناست دی، ملکری ناست دی نو داسے ده چه د اے وی تی خیر چه کوم کردار دے، لبڑہ دا وايم چه که په هغے باندے مونبہ او تاسو لبڑ نظر و اچوؤ او لبڑ خبره پرسے او کھو چکہ چه په دیکبنے هیش شک نشته چه مونب جمهوری خلق یو او مونب دلتہ د عوامو د نمائندہ په شکل کبنے راغلی یو او خومره د هغوی د فلاخ او خومره د هغوی د دغه خبره او کارونه کیدے شی نو مونب دا وايو چه مونب به په هغے کبنے پیش یو خو که بیا دلتہ لبڑ ڏیر د کردار کشی خبره راشی نو زہ وايم، پکار دا ده چه تول ملکری په دے باندے سوچ او کھی۔ داسے ده چه دلتہ د هیچا کردار د چا نا پت نه دے، بیا په خصوصی تو گه باندے زہ ن دلتہ دا خبره خه د دغه نه کومہ خود داسے کردارونو چه هغه مونبہ او تاسو ته تول بنکاره دی پت نه دی، د هغوی په ماضی او د هغوی په حال هغے باندے که نظر و اچوؤ شی نو مونب په تنقید باندے خفه نه یو، مونب د حکومت حصہ یو، مونب وايو چه تنقید مونب برداشت کوؤ، دیکبنے هیش شک نشته خو چه کله پورے د عزت د حوالے سره خبره راشی نو پکار دا ده چه دا زمونب او ستاسو د تولوا اجتماعی د سوچ خبره ده، مونبہ تول د سیاسی جماعتونو سره تعلق ساتو، زمونب شا ته هم

تاریخ شته، کردارونه هم شته نو پکار دا ده چه په دے باندے هم لب سوچ اوشی او هغه کردار که اے وی تی خبر دے او هغوي ئے داسے ادا کوي نو پکار ده چه مونږه هغه هم نن دلته کبنے Condemn کرو۔ مونږ دا نه وايو، مونږ وايو چه اود شی، تحقیقات د اوشی او چا چه دا کوم عمل کرے دے، پکار ده چه هغوي ته سزا ورکرے شی۔ د هغے مونږ پر زور مذمت کوؤ خو ورسره ورسره دا خبره هم کوؤ چه لب: دير مونږ هم د عزتونو مالکان يو، مونږ هم د پارتو او د نظريو سره تعلق ساتو، پکار دا ده چه حقیقت خه وي، د حقیقت نه انکار نشته، هغه حقیقت د په منظر عام باندے راشی، بیا د اوشی خبره خو چه حقیقت نه وي او هسے د کردارونو دغه کيږي نو مونږ وايو چه د دے هم مونږه مذمت کوؤ او پکار ده چه د دے هم تحقیقات اوشی۔ ديره مهر باني۔

محترمہ نگmet یا سمین اور کرنی: جناب سپیکر! مجھے بھی تھوڑا ساموتع دیا جائے کہ اس پر بول سکوں تاکہ بات واضح ہو سکے۔

جناب سپیکر: آپ تھوڑا صابر کریں، آپ بول چکی ہیں، سب کا حق بتتا ہے۔

محترمہ نگmet یا سمین اور کرنی: جناب ایماں پر بات ہوئی ہے، میں اس کو واضح کرتی ہوں۔

جناب سپیکر: آپ کی بات نہیں ہوئی نا۔ آپ کی-----

(قطع کلامیاں)

Mr. Speaker: Ji wind up-----

جناب عدنان خان: سپیکر صاحب!

جناب سپیکر: عدنان وزیر صاحب، زما خیال دے کہ دا دغه راغوندہ کرو چه یو مشر پا خی-----

(قطع کلامی)

جناب سپیکر: نه نه، دا رحیم داد خان یا تاسو کہ پاخی، واجد علی خان! یا میان صاحب-----

میان افتخار حسین (وزیر اطلاعات): جناب سپیکر، خبره دا ده چه پریس والا بھر تلى وو او هغوي خفه شو نو پکار دا وو چه تاسو ما ته وئیلے وے، زما ہیپار ٹمنت دے خو چونکه تاسو محترم یئی نو تاسو چه چا ته او وئیل نو هغوي لا ڈل۔ اوس چونکه

دا ټوله خبره چه تا وېږي نو د اتعلق لري د انفارميشن ډیپارتمنټ سره او د هغوي جواب چه په هغه طريقه رانه شي، د دے مطلب دا دے چه دا د یو پارتنې غوندے خبره ده، لهذا ټول ملګري به پرسه خبره او کړي. دوئ پخپله تفصيل سره خبره او کړه نو د دیخوا نه به هم خبره او شی، هر خه به بنکاره شي او د هغې په بنیاد پکار ده چه بیا یو شکل بنکاره شي نو چه زموږ دا ملګري خبره او کړي نو زما حق دے چه زهه په دے باندے خبره او کړم، تاسو به ما له بیا اجازت را کوي.

جان سپیکر: جي عدنان وزير.

جان عدنان خان: مهربانۍ جي. سپیکر صاحب، لکه خنګه چه مونږ وايو چه د ریاست درې ستونه دی نون د ریاست ستونه خلور دی او صحافت هم مونږ د ریاست یو ستون ګنرو. د دے واقعه چه خومره مذمت او شی نو کم دے خو ورسره ورسره چه کوم کردار دا اسے وي تې خبیر دے، ما پخپله کتلی دی او زهه پخپله ورته ناست وومه چه د یو عزتمند ممبر يا د منسټر د عزت سره په کومه طريقه باندے دوئ لوبيه کوي يا دوئ هغه استهارونه چلوی، هغه 'کلپس' چلوی او بلا خه ثبوت نه، نو د گندنه هم پکار ده او زهه به د اپوزیشن ورونو ته هم دا خواست او کړمه چه زموږ او ستاسو د ټولو عزت یو دے، هلتہ کښې چه مذمت کوي نو د لته کښې هم مذمت او کړه، لکه خنګه چه صحافي برادرئ غونډ او په اتفاق باندے واک آؤټ او کړو، یواحتجاج ئے او کړو نو زهه ټول هاؤس نه دا طمع ساتمه، دا خواست کومه چه زموږه او ستاسو عزت یو عزت دے. په د ھاؤس کښې چه مونږه ناست یونو دا مونږه یو کور یو، یوه ورورو لی مو ده نو چه هغه طرف ته مونږه ګندنه کوؤ نو د لته کښې چه زموږ د عزت سره لوبيه کېږي او بلا وجه او هیڅ ثبوت نشته نو د هغې ګندنه هم پکار ده، د هغې هم مذمت پکار دے نو زهه ټولو ته دا خواست کومه، (تالیا) نن په د ھاؤس کښې دا اسے وي تې خبیر نوم خکه اخلمه چه زهه پخپله عینی شاهد یمه چه ما کتلی دی چه زموږ د منسټرانو، زموږ د حکومت د دے عهدیدارانو د عزت سره چه دوئ کومه لوبيه کړي دی نو د هغې هم په د یوان کښې زهه په سختو الفاظو سره مذمت کومه. چېره مهربانۍ، سپیکر صاحب.

جان سپیکر: عالمگير خليل صاحب.

جناب محمد عالمگیر خلیل: دیره شکریه جی۔ جناب سپیکر صاحب، چه په کومه مسئله باندے بحث روان دے، خنگه چه نورو ملکرو اووئیل چه خومره مذمت ئے اوکړے شی نو ډیر کم دے۔ حضرت خان مومند صاحب زموږ د پاره هم قابل احترام دے خو چه خنگه، لکه عدنان اووئیل، ما پخپله خلور پروګرامونه کلني دی، هغه بله ورځ مسے د بونیر پروګرام اوکتلود ایه وی تې خیبر، دے ورته وائی چه ستاخه نوم دے؟ وائی زما فلانے نوم دے، زه د جماعت اسلامی ایکس ناظم یمه، په حکومت پسے خبرے۔ بل ته وائی، ستاخه نوم دے؟ زما فلانے نوم دے، زه د جماعت اسلامی د فلانکی تحصیل صدر یم، نو خبره دا ده چه خنگه مونږ د دوئ دغه کوؤ نو پکار دا ده چه درے کسه ئے د اپوزیشن نه راوستلي، د جماعت اسلامی د راولی، هر خوک د راولی خو چه درے د حکومت د سائیں نه هم راولی چه هغوی د خپله صفائی اوکړي۔ بیا خبره به د میان صاحب اوکړو۔ میان صاحب په دے فلور باندے د خپل خوئی په سرقسم خورلے وو، وئیل ئے چه زه خو پرېړدہ که زما په محکمه کښے هم یو کرپشن شوئے وی او زه ورسه شامل یمه نوزه به د وزارت نه هم استعفی ورکوم او د ايم پې ایه توب نه به هم استعفی ورکوم۔ د هغے با وجود هغوی عدالت ته لاړل او د هغے نه پس ئے استحقاق کميئي سره دغه جمع کړو، د هغے با وجود لګاتار په ميديا باندے لګيا دی، د میان صاحب خلاف چه خه کېږي، هغه کوي، د میان صاحب خلاف کوي، زموږ خلاف کوي، زموږ د مشرانو خلاف کوي، یوه موقع دا سے نه ده نو یوه مهرباني د اوکړي، زموږ دا نه ده چه د تولو تې وی گانو نه خودوئ دا وائی چه دا د پښتنو تې وی دے خو مالک ئے پنجابے دے، بنیادی طور دا د راجګانو تې وی دے، مالک ئے پنجابے دے، بنیاد ئے پنجابے دے، هغه هیڅ کله د پښتنو دوست نه شي کیدے۔ پکار خودا ده چه کم از کم دا کومسے خبرے د حکومت خلاف دوئ کوئ یا د یو منسټر خلاف دوئ کوئ نو پکار ده چه د حکومتی بنچز نه ئے هم یو دوہ کسه راوستے وسے او د هغوی نه ئے تپوس کرسے وسے چه تاسود صفائی په باره کښې خه وايئ؟ د هغے نه پس بیا په واحد خان پسے، بیا په بابک صاحب پسے، بیا په بل پسے او بیا په بل چا پسے، دغه خود هم اوستائي کنه چه دا

اين پي قرباني خه دي، ايم اين پي پکبئے کومه قرباني ورنکره، ايم اين پي د
 دهشت گردي خلاف خه او نکريل؟ مفتى صاحب او وئيل چه په او ولس ورخو کبنے
 ئے پته او نه لکيده. مفتى صاحب! زه ستاسو نه تپوس کومه، ستاسو په حکومت
 کبنے مولانا حسن جان صاحب وفات شوئه وو، تاسو په درسي نيم کالو کبنے
 هغه انکوائري او کرله، د مولانا حسن جان صاحب هغه انکوائري؟ (تاليان)
 ستاسو حکومت وو او مولانا حسن جان صاحب چه د هغوي د پائے عالم په ټول
 پاکستان کبنے هم نه وو، د هغه انکوائري خوزما خيال دئے چه تراوسه پوره
 ئے لا پته هم نه لکي نو سړي چه یوه ګوته بل ته نيسی نو خلورئ خان ته راهي-
 زمونږه مکمله همدردي ده د ميديا سره، زمونږه ورسره مخکنې هم همدردي وه
 او بيا مو ورسره هم همدردي ده خو چه خنګه عدنان خان او وئيل، زما خيال دا
 دئے چه نن خود سياسي سري نه، د ايم پي ايم نه او د ايم اين ايم نه په ميديا
 کبنے، زه به درته دا او وايم چه په کومه طريقه باندئه ئے دوئي پيش کوي، بے
 ادبی د معاف وي خو په ډير سپک انداز باندئه، په ټوقو، د مسخره شې چه
 راشي نونوم ورسره د سياسي سري واخلي نو یو مهرباني د دا او کري، مونږ د
 دئے مذمت کوؤ، د دئے د تحقیقات اوشي، خدائے د او کري چه په دیکبنے
 ګورنر، وزير اعلى او منسټر هم Involve وي چه داسې سزا ورته ورکري چه
 راتلونکي نسلونه ئے هم ياد او ساتي خو دا هم دوئي ته یو درخواست کوؤ
 خاصکر اي وئي تي خيبر ته، نورو ته نه وايمه چه کم از کم کله تاسو په هر خائيه
 کبنے پروګرام کوي چه د جماعت اسلامي، بنه تاسو یوشې نوت کري، مونږ خو
 چه کوم ټائم وزگار یو، ما چه کله پروګرام کتلې دئے او چه د چا نه ئے تپوس
 کړئ دئے نو جماعت اسلامي والا به راغوند کري، دا نور مخلوق په پاکستان
 کبنے نشته دئے چه صرف جماعت اسلامي والا راغوندوي؟ بلې پارتئي والا هم
 راوله، (ق) والا راوله، (ن) والا راوله، جمعيت والا راوله، نيشنلے راوله،
 پېپلے راوله، صرف جماعت اسلامي ده چه په ايوان کبنے ئے نمائندګي هم نشته
 دئے او تپوس د هغوي نه کوي او پروپېکندا د هغوي په خله باندئه کوي- ډيره
 شکريه جناب سپيکر صاحب، ما دا یو خو خبره او کړئ-

(تاليان)

جانب پیکر: اورنگزیب خان! خبره او برد یپری، لبہ به راغوندول غواپری جی چہ
داسے خوک مشرپ کبنے۔۔۔۔۔

جانب اورنگزیب خان: ڈیرہ مهربانی جناب سپیکر صاحب،۔۔۔۔۔
جانب پیکر: میاں صاحب بہ پکبنے۔۔۔۔۔

(قطع کلامیاں)

جانب پیکر: جی اورنگزیب خان، فرست۔

جانب اورنگزیب خان: ڈیرہ مهربانی جی۔ د تولو نہ مخکبئے خو مونبر د دے ڈیر
مذمت کوؤ چہ په حضرت خان مومند باندے کومہ حملہ شوئے د ھکھے چہ حضرت
خان مومند زمونبرہ دوست هم دے، زمونبرہ ورور هم دے او بل یو صحافی دے
خو چونکه د خیر نیوز حوالے سره خبرہ کیپری، خنگہ چہ تاسو تولو ته پته د ھ چہ په
18 تاریخ باندے زما په ڈیر کبنے ایکسیدنٹ او شولوا او ما سره توله فیملی وہ په
ھغہ ایکسیدنٹ کبنے او زہ راغلمہ نو تقریباً د تیرہ چودہ ورخو پورے زہ په
ھسپتال کبنے وومہ خود افسوس خبرہ دا د چہ کلہ په 29-08 تاریخ باندے زہ د
ھسپتال نه فارغ شومہ، کورتہ روان شوم نو ما ته د تولو نہ پہلا د ھسپتال چیف
ایگریکتیو صاحب تیلی فون او کرلو او ما ته ئے وئیل چہ اورنگزیبی خیر خود دے
خہ چل اوشو؟ نو زہ لا په گاڈی کبنے وومہ، بچی مے هم د ھسپتال نه په ھغہ
ورخ باندے فارغ شو، زہ هم په ھغہ ورخ باندے فارغ شومہ نو ما ورتہ او وئیل
چہ خیر دے، ھیخ داسے خہ مسئله نشته دے۔ وئیل ئے چہ نہ تا په چا باندے، په
بولین بلاک کبنے تا په چا باندے فائزناگ او کرو، په خپل ورارہ باندے د ڈزے
او کرلے، خپل ورارہ د او ویشتو؟ نو زہ پخپلہ هم حیران شومہ چہ یرہ خنگہ ما په
بولین بلاک کبنے په خپل ورارہ باندے ڈزے او کرلے یا د عالمزیب شہید په بچی
باندے ما ڈزے او کرلے، نو ما د چیف ایگریکتیو صاحب نه تپوس او کرو د
ھسپتال، ما وئیل سر جی خبر خہ چلیپری؟ وائی چہ په خیر نیوز باندے دا خبر
چلیپری چہ د اورنگزیب ورارہ را غلو او خپل ترہ ته ئے او وئیل چہ ما ته د اختر د
پارہ پیسے را کرہ او په دیکبئے اورنگزیب په غصہ کبنے راغے او طمانچہ ئے
را واغستله او په خپل ورارہ باندے ئے ڈزے او کرلے او ھغہ زخمی دے او په

هسپتال کبنے دے ، هغوي وراره په هسپتال کبنے او ويشتلو او وراره ئے زخمی
 دے او په هسپتال کبنے پروت دے - جناب سپيکر صاحب ، چه زه کور ته رسيدمه
 نوزما خاندان چه کوم تاسو ته پته ده چه د دے ملک د پاره او د دے قوم د پاره
 عالمزيب کومه قرباني ورکره ، په ما چه کومه د بمنو دھماکے او شوه ، زما
 پوره فيملي په هسپتال کبنے وہ او هم په هغه ورخ باندے مونږ د هسپتال نه فارغ
 شو ، کور ته روان وو او زه چه کور ته اورسيدم نو ما ته په زرگونو دوستانو
 تيليفونونه کول ، د دوبئي نه ما ته تيليفونونه راتلل ، د سعوديه نه ما ته تيليفونونه
 راتلل ، د ټول پاکستان نه ما ته تيليفونونه راتلل او هر يو سري دا وئيل چه په خير
 نيوز باندے پئي چليږي چه اورنگزيب په خپل وراره باندے ډزے او کړي نو دا
 خبره هم صحيح ده چه مونږ د دے مذمت کوؤ چه د حضرت خان ورور سره زياته
 شوئ دے ، هغه هر خه مونږه منو خو دا تپوس هم کوؤ چه اخر په ټول خاندان
 کبنے ، زما سياسي ساکھه ته ئے دومره نقصان اور سولو ، زما مور جي د هغه
 ورخه نه بے هوشه ده چه په هغه نيوز باندے ، هغه خبرئه او ريدلے دے ، د هغه
 ورخه نه زما مور بے هوشه ده او تر نن تاريخ پوري هغه په کور کبنے د مرګ په
 حال باندے پرته ده - زما خويندي ، زما خاندان چه هغوي ته ما تسلی ورکوله او
 هغوي ما په د دے باندے مطمئنه کول چه دا سې هيڅ خه خبره نشته دے ، نه ما په چا
 ډزے کړي دی او نه مې خپل وراره ويسته دے او نه به خوک د پيسود پاره په
 خپل وراره باندے ډزے کوي - نوزه هم کم از کم د دے هاؤس په وساطت باندے
 دغه نيوز ايجنسيانو ته وايمه چه کم از کم تاسو دا سې خبر چلوئي ، زما نه تپوس
 او کړئ چه په چا ډزے شوي دی ، د هغوي نه تپوس او کړئ يا دومره غته
 پروپيکندا تاسو په مونږ پسے او چلو له ، په اسې اين پې والا پسے تاسو راغسته
 ده نو د دے هم مونږه پر زور مذمت کوؤ - نن دا خبره کيدله ، ما په د دے باندے
 پخپله تحريک استحقاق هم جمع کړئ دے ، زه په د دے باندے عدالت ته هم خمه چه
 اخrole دا زمونږه سياسي ، دوئ دومره زمونږ په کردار کشي پسے راغسته ده
 چه دوئ مونږه په آرام نه پرېږدي - سپيکر صاحب ، مونږه د دغه هر خه مذمت
 کوؤ ، واقعى ده چه دا د دے ملک یوه خلورمه ستن ده خو کم از کم مونږ دا
 غواړو چه حقیقت د دنيا ته بنکاره کړي ، حقیقت د د دے ټولو سياستدانو هم دنيا

ته بنکاره کړی، دا نه چه په یو معمولی وجه باندے هغه را پاخی او د ټول اے این
 پې چه خومره اميدوار وان دی یا خومره زمونږه منسټران صاحبان دی یا خومره
 زمونږه مشران دی یا خاصلکر زمونږه ايم پې اسے ګان دی او د هغوي کردار کشی
 کېږي نو دا خو ډيره بدہ خبره ده. نن زه ستاسو په وساطت دا تپوس کومه چه اخرا
 زما خاندان ته دومره زييات اذيت ئے ولے ورکړلو، نن زما مورا خرد دغه خبر
 په وجه باندے ولے په کور کښې بے هوشه پرته ده، نن زما هغه وريونه یا هغه
 ورندار چه د هغه خاوند عالمزيب شهيد د ده ملک او د ده قوم د پاره خپله
 وينه توئے کړے ده، نن د هغوي په کور کښې دوئ دومره غت غم ولے جوړ کړو،
 نن هغوي په ټوله پختونخوا کښې زما د ملګرو یا د د ده ملک نه بهر چه کوم
 زمونږه ملګري دی، هغوي دوئ دومره په ټنسن کښې ولے واچول؟ پکار خودا
 ده چه مونږه خبر ورکو، صحافت خوده ته وائي چه مونږه حقیقت بنکاره کړو،
 د صحافت مطلب خو دا نه ده چه بس یو سنی سنائي ټيليفون ما ته راغلو او
 پوره، په ما باندے په سکرین باندے خلور ګهنته دا دغه چليپري چه اورنگزیب په
 خپل وراره باندے ڏزه اوکړے، ولے ئے ڏزه اوکړے چه هغه راغلو او د اختر
 پيسے ئے غوبنته نو په هغه وجه باندے ئے په خپل وراره باندے ڏزه اوکړے۔
 نو سر، مونږه هم د ده پر زور مذمت کوؤ، مونږه هم د خيبر اسے وي تې، د خيبر
 نيوز والا مذمت کوؤ چه دومره غلطه خبره یا دومره غلط خبر په مونږ پسے
 شائع کوي او اخرونې دوئ زمونږه په کردار پسے راغسته ده، زمونږه په پارتئ
 پسے ئے راغسته ده او زمونږه په بدنامې پسے ئے راغسته ده چه او س د دوئ
 خبره زمونږه کورونو ته راننو ته او او س به د دوئ د لاسه زمونږه په کورونو
 کښې مونږ ته دشمنيانے جوړي؟ ډيره مهرباني، ډيره مننه۔

جناب پیکر: میاں افتخار صاحب!-----

قائد حزب اختلاف: زه جي یو دوہ خبره کول غواړم۔

جناب پیکر: جناب اکرم خان دراني صاحب۔

قائد حزب اختلاف: شکريه جي۔ پیکر صاحب، ایک بات سامنے آئي که حضرت خان اور ان کي ٹیم کے
 بارے میں یہاں پر جتنے بھی ہمارے ساتھیوں نے کھڑے ہو کر باتیں کیں، ان کی شرافت اور میرے خیال

میں ان کی وطن دوستی اور یا صاحافت کیسا تھا ان کا جو رشتہ ہے تو میں نے کسی سے بھی یہ بات نہیں سنی کہ ان پر کسی نے کوئی ایسی الگی اٹھائی ہو۔ اگر واقعی حضرت خان اتنا شریف آدمی ہے اور ان کی ٹیم کے بندے چونکہ میں خود بھی ان کو بچپن سے جانتا ہوں اور میرے خیال میں یہاں پر ہمارے جو ساتھی ہیں، بہت پرانا آدمی ہے، ہم سارے جانتے ہیں، میں خود بھی ان کی شرافت کا یہاں پہ بات کر رہا ہوں۔ یہاں پر ہم نے جو بات کی ہے، ان کی ٹیم کی کی ہے، اگر کسی چینل پر کسی کی بھی ایسی بات ہو جس سے ان کی عزت نفس کیسا تھا وہ ہو تو ہم نے کبھی بھی اس چینل کی بات نہیں کی ہے کہ وہ کسی سیاسی آدمی کی ذات پر الگی اٹھائے اور ان کو اس انداز میں پیش کرے کہ جس سے یہ واضح ہو کہ واقعی ان کی کردار کثی ہے۔ میں درمیان میں ایک بات کرنا چاہتا ہوں، میاں صاحب بھی بات کر لیں گے، اگر یہاں پر سارے اس پر مستقیم ہیں کہ حضرت خان اور ان کی ٹیم کے جو لوگ ہیں، ان کیسا تھے زیادتی ہوئی ہے اور سب نے اس کی مذمت بھی کی ہے تو میرے خیال میں اس کیلئے یہاں پر جتنی بھی سیاسی جماعتیں ہیں، ان سے ایک ایک آدمی لیکر اس کیلئے ایک کمیٹی بنائی جائے کہ وہ خود اس کی تحقیقات کریں (تالیاں) اور دوسرا یہ کہ اگر چینل میں بھی کوئی بات ہے، میں اسلئے نہیں کہہ رہا ہوں، اگر چینل میں کوئی خرابی ہے، جس طرح ہمارے بھائی اور نگزیب خان نے کہا، یہ بہت ہی دردناک بات ہے کہ اگر ان کا بھتیجا ہو، ان کو پیارا ہو اور ایسے میں کوئی غلط خبر آجائے اور پورے خاندان کو اس سے پریشانی ہو تو ہم کبھی بھی اس طرح کی بات کی نہ حمایت کر سکتے ہیں اور نہ کریں گے بلکہ یہ دونوں چیزوں اس ہاؤس کی ایک کمیٹی بنائیں کہ دیکھ لیں، اگر کوئی بھی اس طرح کی بات ہے لیکن یہاں پر اس صوبے میں کبھی بھی اس طرح کا واقعہ ہوا نہیں ہے اور مجھے جو خدشہ ہے کہ پھر آئندہ بھی اس قسم کے واقعات ہونگے تو میری گورنمنٹ سے بھی سیاسی گزارش ہے اور گورنمنٹ کے یہاں پر ہمارے جو بھائی ہیں، مختار صاحب، عدنان وزیر اور اب صاحب نے بھی جو باتیں کیں، انہوں نے اس انداز میں باتیں کیں کہ حضرت خان کی جو بات ہے، اس کی ہم مذمت بھی کرتے ہیں تو اس کے خلاف میرے خیال میں اگر گورنمنٹ کے پاس ابھی تک کوئی روپورٹ آئی ہو اور وہ پیش کرنا چاہتی ہے جی، انہیں دن کافی ہیں تو میرے خیال میں وہ بھی پیش کرے اور اگر نہیں ہے، کبھی کبھی اس طرح ہو جاتا ہے، تو پھر اس کیلئے میرے خیال میں اس ایوان کی ساری سیاسی جماعتوں سے ایک ایک آدمی لیکر ان دونوں چیزوں کیلئے ایک کمیٹی بنائی جائے جو کہ اس کو دیکھ لے اور اس کا کوئی اس طرح حل نکالے۔ میرے خیال میں اگر ان کیسا تھے زیادتی ہوئی ہے اور اگر چینل کی طرف سے کوئی دل آزاری ہوئی ہے تو اس کو بھی دیکھا جائے۔ میری یہ

گزارش ہے گورنمنٹ سے بھی اور آپ سے بھی کہ یہ ایک راستہ ہے کیونکہ آج خیر کا ہے پھر کسی اور اخبار کا ہو گا، پھر دوسرے چینل کا ہو گا۔ میرے خیال میں اس کیلئے ہم نے اس راستے کو بند کروانا ہے بڑی محبت کیسا تھ۔ یہاں پر میرے خیال میں کسی کی بھی اس طرح کی بات نہیں ہوئی چاہیے، ہم آپس میں سارے بھائی ہیں اور ایک دوسرے کی عزت یہاں پر ہم سب پر فرض ہے لیکن ہم ادھر بیٹھتے ہیں اور ہمارے جو دوسرے بھائی ہیں، وہ کم از کم فلور سے ایک قدم پیچھے ہیں تو میرے خیال میں اگر ہماری ساری کارروائی وہ نوٹ کرتے ہیں تو ہمیں ان کو بھی دل سے لگانا چاہیے اور ان کی عزت نفس کا بھی اس طرح خیال رکھنا چاہیے جس طرح ہم اپنی عزت نفس کا خیال رکھتے ہیں کیونکہ وہ بھی اس ہاؤس کی پر اپرٹی ہے اور جب وہ یہاں پر نہیں ہونگے تو میرے خیال میں اس ہاؤس کا کوئی حسن نہیں ہو گا اور نہ یہاں پر کچھ ہو گا تو میں ایک تجویز دے رہا ہوں، میں نے ان سے پوچھا بھی نہیں ہے لیکن میں ایک ذمہ دار جیش سے، سکندر خان بھی بیٹھے ہیں، باقی سیاسی پارٹیوں کے لوگ بھی بیٹھے ہیں تو میرے خیال میں اس انداز پر اس مسئلے کو اگر ہم لے جائیں تو اس کا ایک خوبصورت ساحل نظر مجھے آ رہا ہے اور آئے گا۔

جناب سپیکر: شکریہ جی، بہت شکریہ۔

جناب عبدالاکبر خان: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: جی عبدالاکبر خان۔

جناب عبدالاکبر خان: تھینک یو، جناب سپیکر۔ میرے خیال میں اس ہاؤس میں اس طرف سے جو بھی باتیں ہوئیں اور اس طرف سے بھی تو کسی نے بھی، میرے خیال میں ہر ایک آنریبل ممبر نے اس واقعے کی مذمت کی ہے اور ان کیسا تھ جو کچھ ہوا، اس پر ہر کسی نے افسوس کا انظمار کیا۔ جناب سپیکر، ہم بھی اس پر افسوس کا انظمار کرتے ہیں اور سمجھتے ہیں کہ صحافت ایک چوتھائیں ہے اور ہماری جو یہ اسمبلی ہے خاکر ہماری جو بھی یہاں پر کارروائی ہے تو عوام تک پہنچانے کیلئے یہ ان صافی بھائیوں کے لیے پوری نہیں ہو سکتی۔ جناب سپیکر، میں ڈیٹیل میں نہیں جانا چاہتا لیکن درانی صاحب کی جو تجویز ہے، اس کو تھوڑا سا آگے بڑھا کر میری درخواست ہو گی کہ اگر آپ کے چیمبر میں ٹی بریک میں یا اس کے بعد پرنس کے دوساری، گورنمنٹ کے دو تین ساتھی اور اپوزیشن کے دوساری بیٹھ کر اس کیلئے کوئی طریقہ نکالیں کہ اس کی تحقیقات کے متعلق یا جو باقی باتیں آنریبل ممبرز نے کی ہیں کہ جو Character assassination ہو رہی ہے، پوشیکل پارٹیوں کی Character assassination ہو رہی ہے، ممبرز کی ہو رہی ہے تو ان سب پر جو وہ

کیمی آپ کے چمبر میں بیٹھ کر اس کیلئے کوئی لائجہ عمل بنائے، بے شک درانی صاحب کی تجویز سے ہمیں بھی کوئی اختلاف نہیں ہے، اس پر آپ مطلب ہے آگے بڑھ کر ایک کیمی بنائیں یا اگر آپ کسی اور طریقے سے، گورنمنٹ کی بات بھی سن کر کہ وہ سب آپ کیسا تھے بیٹھیں اور صحافی بھائی بھی Point of view بیان کر لیں گے تو میری یہ تجویز ہو گی۔

جانب سپیکر: شکریہ جی۔ جناب افتخار حسین صاحب، میاں افتخار حسین، آزیبل منستر صاحب۔

میاں افتخار حسین (وزیر اطلاعات): بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ۔ جناب سپیکر صاحب، زہد اپوزیشن د ټولو مشرانو، د اکرم درانی صاحب شکریہ ادا کوم، د سکندر صاحب شکریہ ادا کوم، د مفتی کفایت صاحب شکریہ ادا کوم، د منور خان شکریہ ادا کوم چہ ڈیر په مہذب طریقہ سرہ ئے دا ایشور اوچتہ کرہ او زہد خپل بنچز د ملگرو د زرہ د کومی نہ مشکور یم چہ ڈیر په بنہ انداز کبنسے ئے د هغے ترجمانی ہم او کرہ۔ تر خوچہ زما خپلہ ڈیوتی د، د حضرت خان واقعہ چہ اوشوہ نو غالباً چہ ڈیر کم خلق بہ وی چہ هغہ به زما نہ مخکبنسے رسید لی وی۔ زہ ورلہ ہسپتال ته تلے یم، ما ئے تپوس کرے دے، په هغہ وخت کبنسے ہم ما ته ڈیرو خلقو اووئیل چہ تلل مناسب نہ دی چکہ چہ هغہ وخت ہم د دے خبرے کوشش کیدو چہ کنی دا ارادتاً مطلب دا دے چہ د حکومت د ارخہ داسے واقعہ شوے د خورہ ڈیر په خلوص سرہ تلے یم، ما ئے تپوس کرے دے او ما ترینہ دا تپوس ہم کرے دے چہ خوک د پیژندلی دی؟ چکہ چہ رنپا وہ او خلق وو نوما ورنہ دا تپوس ہم کرے دے چہ خوک د پیژندلی دی، راته ئے په گوته کرہ چہ مونپہ دے خبرے مطلب دا دے په هغہ خائے باندے حل را اوباسو۔ ما د دوئی د خپلے کیمرے، د دوئی د خپل تی وی کیمرہ وہ، د هغے مخے ته ما د دے مذمت ہم کرے دے او د تحقیقاتو خبرہ مے ہم کرے دہ، دا بیلہ خبرہ د چہ په هغہ تی وی بیا د نورو خلقو خبر چلیدو خور ہما نہ چلیدو، دا د هغوی خپل کار وو۔ د دغے یو سیاسی سلوک ہم اندازہ لگیدہ چہ دوئی دا ہم مناسب نہ غوبنتل چہ د حکومت د ترجمان په جیشیت ما د یو Courage نہ کار اگستے وو او زہ تلے ووم، سرہ د دے چہ دغہ تی وی زما په بارہ کومے خبرے کرے دی، په هغے کبنسے ما د استحقاق تحریک راوہ دے، هغہ ہول ڈیتیلز شته او د دے ملگرو سرہ بہ ئے زہ بیا شیئر کوم او دا

وخت په هر چا راتلے شی. دا داسې خبرے دی چه دا د سیاست نه اړخ ته ډیر بنيادونه لري. زمونږ په ملک کښې د سیاست نه علاوه ډيرې خبرې روانے دی چه کوم سره به په کومه طريقه مجبوره وس، خنګه به ئې خان ته کښينو، دا ژبه به ئې خنګه خاموش کوئه او د ربنتيا وئيلو نه به ئې خنګه اړو؟ د د سه د پاره په ډيرو غټو غټو طريقو باندې کار کيږي، لهذا د سه ټولو خبرو ته کتل غواپي چه نن زما نمبر د سه، ولے د سه؟ آيا دا کريشن صرف د ميان افتخار په محکمو کښې د سه؟ د د سه صوبې داغتې غتې محکمې دی، صرف د سه درې محکمو ته خبره را دغه شوه او بیا مسلسل په هفتونه هفتونه باندې، اخربنياد خه د سه، خه غواپي؟ دا ما ته پته ده چه خه غواپي، ما ته د د سه خبرے پته ده چه ولے کوي؟ ما چه پرسه کله برینګ کولونو ما وئيل چه زه هغه خبرې کول نه غواړم چه د دوئ کومې اراده دی خو چه په ما ئې کوم الزامات لګولی دی نوزه د هغې د پاره کورت ته څم. جناب سپیکر صاحب، ټول سیاست کوي، دا ډير جرات غواپي چه سره وائي چه زه کورت ته څم، کورت کښې دا هم کیدې شی چه زما خلاف ثبوت راشي، د هر سړي کورت ته تلل خه ګپنه د سه او نه هسې خبره ده او په د سه ورخو کښې د کورت مود هم ټولو خلقو ته معلوم د سه چه کورت ته مخامنځ کيدل خه ګپنه د سه. د لته او وئيل شو، ډيرو خلقو سر ړقو او ډيرو نه ړقو، زه نن هم د خپل شهید ځوئي په سر قسم خورم او د لوئې خدائې په مخکښې لوظ کوم چه که ما په د سه ژوند کښې د یو سه پيسې کريشن کړے وي او يا زما په ډيپاريمنت کښې کريشن کيږي او زه ترس نه خبر یم او ملوث یم پکښې نو ما له د خدائې په د سه دنيا هم سزا را کړي او په اختر کښې د هم سزا را کړي.

(تاليان) اخربنياد سره انتخاب ولے کيږي؟ د د سه د پاره کيږي چه ګنۍ کوم سره چه کريشن نه کوي نو هغه چا ته مجبور نه وي او چه کوم ډيمانډ ترس کيږي نو هغه ډيمانډ نه پوره کيږي. زه به ولے د چا خبره منم؟ زمان د ميديا د یو یو ملکګری سره ذاتی تعلق د سه، زه چه وزير نه ووم نوزما تعلق وو، او سه هم ورسره تعلق د سه او که خدائې کړے خير وي او زندګي وي نو تر مرګه پوره به ورسره زما تعلق وي. په ژوند کښې چه د انسانيت په بنياد خبره وي، زه د ټولو د پښو خاوره یمه خو که چرته دا خبره کيږي چه زما په لمن به په د سه

داغ کیښو دلے کیږی چه ما به خلق د خپلو مفاداتو د پاره ماتوی، ما به
 مجبوروی نو جناب سپیکر صاحب، زما خو یو څوئې شهید شو، زه د هشت ګردو
 ته ټیټ نه شومه نو زه به نور چا ته په کوم حساب باندے ټیټیږم؟ (تالیا) او
 زه د لونې خدائے په مخکنې لوط کوم چه نه ټیټیږم او دا چیلنځ زما قبول دے۔
 یو څل خو به صفا کیږی چه په سیاستدانانو کښې ایماندار ھم شته، چیلنځ کولو
 والا ھم شته، دا خونه چه ما به د تې وي په شیشه باندے او شرموي او په کوپه
 کښې به روغه او شی۔ یو میاشت به زموږ خلاف لکیا وي او چه خه خه دی، زه
 ځکه وايم چه تحریک استحقاق را وړم نو هغه به زه وايم چه خه خه ئے وئیلی دی،
 کومه کومه خبره ئے کړے ده او خومره بې بنیاده ئے کړے ده، اخرونې، دا مونږ
 دو مره کمزوری شو چه مونږ به د رښتیا خبرو مخامختیا نه شو کولے؟ ټهیک ده
 دوئی وئیلی دی، دوئی ته به رښتیا بنکاری، ثابتوي به ئے چه رښتیا دی۔ داسے
 نه ده چه دوئی او وئیل او په هوا کښې تیره شوہ۔ داسے نه ده چه دوئی په چا پسے
 او وئیل او دننه ورسره ملاو شی، د چا به کمزوری وي او هغه به ملاوېږي، شے
 هم ترے واخلى خو خبره ئے هم ټهیک شی، صاحب برابر دے او ټهیک دے۔ نه
 ورسره په غلا ملاوېږم، نه ورته چهکاوېږم، چیلنځ میں قبول دے۔ دا ایمانداری
 امتحان دے او د دے ایمانداری امتحان ته په نره باندے ولاړیم او د دوئی سره
 چه کوم دے نو مقابله کوم (تالیا) او چه په دے خبره باندے ما تحریک
 استحقاق را وړو نو خبر او چلیدو چه دا خود اسمبلي کمیتی ده ځکه ورته میان
 صاحب لاړو، دا خود اسمبلي خپله کمیتی ده نو ممبران خو به د میان صاحب
 ملګرتیا کوي نو ما وئیل خه دا ارمان به د هم پوره کړمه نو زه عدالت ته لاړم۔
 پینخلس ورڅے پوره کیدو والا دی، د هغې د پاسه بیا کورت کښې دوئی ته
 نو تیس تلے دے، د نو تیس جواب به هغوي ورکوي، بیا به زه په هغې باندے کورت
 ته څم۔ جناب سپیکر صاحب، خنکه چه د میډیا والا په دے معاشره کښې په مونږ
 حق دے چه نن په حضرت خان باندے گزار شوئے دے، مونږئے مذمت کوؤ او
 ټول عمر مو کړے دے، داسے نه چه په یو حضرت خان باندے خو چه په کوم
 صحافی باندے هم اتيک شوئے دے نو مونږه ئے مذمت کړے دے ځکه چه مونږ
 جمهوري خلق یو او د صحافت ملګري یو خودا خونه ده چه دے زخمی دے۔ دا

چه کومو خلقو ما سره سکور برابر لو نون خود زخمی بوجه زه و پرس شم، که مړ
 ئے کړو او په مائے راواړولو نوبیا به کومه لو به وی؟ دا خوشک شته دے چه د
 هغه تی وی ته خطره شوه او د هغه تی وی منیجمنټ ته خطره شوه نو خپل سرے،
 زه ازام هم نه لګوؤم او د خان نه وايم، خلقو دا خبر سه کولے، ربنتیا دی او که
 دروغ دی، خدائے ته پته ده چه خپله ئے ورسه دا کار او کړو چه د خیبر تی وی
 ساکھه خرابیبی نوراشه دا یو خپل کس او ووه چه هم دده، مونږ وايو چه په خیبر
 تی وی ظلم او شونو دا خوبنې ده چه وهلے ئے دے، که دا ئے ورسه بله لو به
 کړے وه نوبیا به خه چل وو؟ زه بالکل د هغه سره په دے غم کښے شريک یم،
 تحقیقاتو ته هم تیار یو، ایف آئی آر هم درج دے، د نامعلومو خلقو خلاف ایف
 آئی آر درج دے - جناب سپیکر، اوسم د نامعلومو خلقو خلاف چه ایف آئی آر
 درج وی او معلومو ئے نو لازمی خبره ده چه هغه په خرو او بوا کښے مهه نیول
 دی. یو مشکل کار ضرور دے خو په هغه کښے تفتیش روان دے، د دوئی د ایف
 آئی آر په بنیاد باندے هر خوک چه پکښے مجرم وی، خدائے د او کړی چه هغه
 ډیر او چت وی او خدائے د کړی چه هغه ډیر بنکته وی او خدائے د کړی چه د
 دوئی په ربنتیا د بنمن وی او خدائے د کړی چه د دوئی دوست وی نو هغوي ته به
 پوره سزا ملاویږي، دا زما په دے خائے کښے تاسو سره لوظ دے چه هر خوک
 وی خو هغه خو جدا کیس دے چه دا د میدیا د ملګرو سره مونږه نن ولاړ یو. زه د
 میدیا ملګرو ته هم یو خواست کوم چه د میدیا مخصوص خلق به د خپلو مفاداتو د
 پاره د یو خاص خلقو خلاف مهم چلوی نود میدیا د ملګرو حق نه دے چه هغه خلقو
 ته اووائی چه ستاسو دا اداره خه کوي؟ زه د میدیا هغه ملګرو ته چه د هغوي
 خپل یونین دے او بار بار مونږ دا خبره کوؤ چه یو تی وی مسلسل د یو سه میاشت
 نه بے بنیاده پروپیگندا کوي، آيا زمونږ په دے صحافيانو ورونو دا حق نشته
 دے چه مونږه هم هغوي ته مخ ورو اپروؤ چه تاسو د هغه اداره سره خه چل
 او کړو، تاسو د هغه اداره نه په دے یوه میاشت کښے تپوس او کړو خکه چه
 ستاسو زور چلیږي کنه؟ تاسو دا اختیار لرئ. پکار دا ده چه د میدیا دنه کوم
 خلق د ټولے میدیا د بدنامې باعث جو پېږي چه هغه خلق خود خان نه او باسې
 خکه چه زما یقین دے چه زما صحافيان ورونو د ایمانداری سیاست کوي او د

زرد سیاست ملګرتیا به نه کوی، د Yellow journalism ملګرتیا به نه کوی او یو خو مخصوص خلق چه هغه د زرد سیاست او د جرنلزم په بنیاد هفوی خپل شهرت غواړی یا د خپل آمدن ذریعه غواړی نو زما د میدیا ملګرو ته خواست د سه چه په دیکبې، خنګه چه مونبرد دوئی سره په هرغم کښې شریک یو نو داسې به زمونږ سره د ایمانداری په جنګ کښې د میدیا ملګری شریک وی او چه د میدیا دننه، خنګه چه نن زما د حکومت دننه که کوم سره بے ایمانه وی او کوم سره ظالم وی او د صحافیانو سره ئے زیاتسے کړے وی، زه په ایمانداری وايم چه زه به د صحافیانو ملګرے یم او د خپل سری مخالفت به کوم خکه چه دا به د ایمانداری امتحان وی، داسې د صحافیانو ورونو هم د ایمانداری امتحان د سه چه نن ما قسم او خورلو او ما چه دا خه او وئیل، ترقیامته پورسے به زه په د سه ټینډه کوم او چه زما ډیپارتمېنټونه، وائی خلور ډیپارتمېنټس دی د میاں صاحب سره، خنګه ئے چلوی؟ د دوئی سره زما ډیر غم د سه- خلور زه خنګه چلوؤم، خلور خه دی جناب سپیکر صاحب؟ خلور چه راجمع کړے نو د یو ایجوکیشن ډائريکټريت ترسے نه جوړي- خلور ډیپارتمېنټس؟ ضرب ئے ورله ورکړے د سه- مونبرد ژبو په بنیاد تقسیم نه غواړو خو که یو پنجابې د پښتو تی وی چلوی شی نو زه خنګه خلور وزارتونه نه شم چلوی؟ (تالیا) چه چوبیس ګهنتې یو تی وی لکیا وی او د هغه مالک د پښتو په لفظ نه پوهېږي، هغه ته پته خه لګی چه په دیکبې خه کېږي او خه پکښې روان دی؟ نو ته خو ئے چلوی شے او زه د درانی صاحب ډير زیات مشکور یم، ډير په خور انداز کښې، د مشرانو هم دا انداز وی، زه ئے د د سه مشرئ او د د سه انداز قدر کوم، ما سره ئے په د سه دوران کښې رابطې شوی دی او سپیکر صاحب، ډير د عزت په بنیاد شوی دی، داسې هم نه ده، زه صرف دا خبره په د سه بنیاد کول غواړم چه دا الزام د شیشے په تی وی باند سه چلیدلے د سه او یوه میاشت چلیدلے د سه نو د هغې روغه به په یو کوتې کښې کېږي؟ نو هغه ریکارډ خو پاتې شو، هغه چه کوم پروت د سه، یو میاشت چه چلیدلے د سه د هغې د پاره به کوم وضاحت وی؟ لهذا خکه کورت ته تلے یم چه که د دوئی سره په ربنتیا ثبوت وی نو دا مسے تاسو سره د اسمبلی په فلور لوظ د سه چه زه وايم چه که زه په د سه، زه خو ستړې شوم، په خپلو محکمو کښې بار بار

وايم، زما په اخباراتو کښه راغلى دى، په دې خائے کښه راغلى دى چه او کړپشن شته او د کړپشن د ختميدو د پاره چه زه کوشش کوم نو هغه خپل افسران را ته چه کوم دے حساب کتاب ته ما برابرئ او دا لږ ډير چه زما د محکمو نه خلق خبرېږي نو خکه خبرېږي چه افسران زما نه ډير تنگ دي چه پخچله هم نه کوئه او مونږه هم نه پريېر دے نو دوئ ته په دې خبره باندې هم تکليف دے، لهذا زه دا وايم چه که چرته کړپشن زما په محکمو کښه وي، زه د تول حکومت خبره کوم خو چونکه الزام نیغ په نیغه زما په محکمو لګیدلے دے، که وي پکښه کړپشن او بالکل چه زما کوم کړپت افسروي نوزه به ورلہ تهیک سزا ورکوم چه زما په لاس کښه کوم اختيار وي خو که دا خبره ثابته شوه چه دا کړپشن کېږي او د میان افتخار پکښه د یوې پیسے لاس وي، د یوې پیسے، Single penny نو زه دا 'کمۍمنټ' د اسمبلې په فلور کوم چه زه به نور سیاست هم نه کوم او زه به وزارت هم نه کوم. دا دومره غټه خبره، زه به چا له اوس پیسے ګټم؟ د خلقو خود پیسو وارث وي، زما وارث خو هم نشته، زما خود خاندان وارث نشته، ما له خو دا شته پیسے ډيره دی. شاید چه خدائے پاک زما نه د ايمانداری کار اغستونو هغه یو خونې نه رانه هم واغستونو په چا کښه رحم نشته، نو الیا شرمول او خپل مقاصد پوره کول، لهذا زه بالکل په دې خبره ولاړ یم چه دا خبره به سپینول غواړی چه دا دې ايمانی الزامات لګیدلې دی، دا به ثابتول غواړی او که دا ثابت نه شو نو پکار ده چه مونږه د دې اسمبلې نه مذمت نه، هغه اداره به بیا بندول غواړی. دا خه ګپ خو نه دے، ته به د قوم د منتخب خلقو خلاف دومره اشتعال پیدا کوئه نو خا مخا به ئې ری ایکشن وي. اوس په ری ایکشن کښه خه کیدے شي او خه نه شي کیدے؟ خدائے دنکړي، د خبیر تې وي خلق زما حلقو ته خې. جناب سپیکر صاحب، یو مثال درکوم او اجازت غواړم چه د اکبر پوره سړک په سن 1990ء کښه ما جوړ کړے وو او اوس ئې زه جوړوؤم. اوس د سن 90ء نه پس خومره حکومتونه راغلى دى، زه ئې اوس جوړو، په هغه سړک باندې د دوئ کیمرے والا ولاړ وو چه میان صاحب تهیک کار نه دے کړے، هغه چه کوم ما جوړ کړے وو، اوس ئې بیا جوړو، په هغه ولاړ وو او زما مخالفین جناب سپیکر صاحب، تاسو ټول دلته ناست یئ نو تاسو هر سړی که ډير زيات

ووچ اگستے وی نو تیس تیس هزار ووچ به مو اگستے وی نو دا یو یو لا کھ خو
 به مو مخالف په حلقة کبنسے وی کنه نو چه کیمره هغه مخالفینو ته او نیسی نو خه
 مو خیال دے چه خه لو بہ به درسره کوئی؟ نو دوئی هغه مخالفین چه زه بھئے نوم نه
 اخلمه جناب سپیکر صاحب چه هغه د پاکستان په لوئے شخصیت نو کبنسے رائی،
 هغه زما د حلقة سره تعلق نه لری خوالیکشن ئے زما په حلقة کبے دے او زما نه
 ئے په شپر زرہ شکست خور لے دے نو چه هغه ته ته کیمره او نیسے نو هغه به خه
 وائی؟ نو د هغه سره ئے پینځه شپر هم هغه راجمع کری دی او په دے بنیاد ئے
 خبره کرے ده چه میان صاحب تھیک کار نه دے کرے او حلقة ته نه رائی۔ جناب
 سپیکر صاحب، کوم صورتحال دے او خنگه دے؟ زه د خپلے حلقة خلقو ته وايم
 چه دا کومه پروپیکنڈا، دا خوشکر دے یو Message چلیدو د دغے تی وی خپل
 ساکھه چه کوم دے نو خراب شوے دے، تھیک ده زما مخالفین به هم ډیر وی خود
 یو کس دوؤ خوبن هم یم، یو کس دوؤ خوبن د دوئ نشريات بند کری
 وی او زه که خدائے کرے خیر وی چه تحریک استحقاق پیش کرم، زه بھ بیا دا
 Background بنائیم چه ولے دوئ زما مخالفت کوئی؟ نو زه ستاسو نور وخت نه
 اخلم سپیکر صاحب، ډیره شکریه۔ زه یو خل بیا چه د حضرت خان سره چه کومه
 واقعه شوے ده، د هغے مذمت کوم او تش د الفاظو په بنیاد نه کوم، تلے ورله هم
 یم، ورغلے هم یم او په هسپتال کبنسے هم سرتھ ئے ولاړیم او تھیک مسے د هغه نه
 تپوس کرے دے او ورسه د اے وی تی خیر د مینجنت او د هفوی د منفی
 پروپیکنڈا اور ویے شدید مذمت کوم۔ ډیره مهربانی، ډیره شکریه، والسلام۔

جناب سپیکر: شکریه، شکریہ۔

توجه د لاونڈس

Mr. Speaker: ‘Call Attention Notices’: Shagufta Malik, please move your call attention notice No. 589. Shagufta Malik Bibi.

محترمہ ٹیکفتہ: ډیره مننه۔ سپیکر صاحب، میں آپ کی توجہ ایک اہم مسئلے کی جانب مبذول کرانا چاہتی ہوں اور وہ یہ کہ مورخہ 20 جولائی 2011ء کو موجودہ واں چانسلر زری یونیورسٹی پشاور نے ایک مخصوص
 علاقے سے تقریباً 312 کلاس فور ملازمین بھرتی کئے ہیں جس سے عوام میں تشویش پائی جاتی ہے۔

سپیکر صاحب، زه به تاسو ته دا ریکویست کوم چه زمونږد ایگریکچرل یونیورستئی و ائس چانسلر چه د کله نه راغلے دے او هغه کومے طریقے سره په ایگریکلچرل یونیورستئی کښے بھرتیانے شروع کړی دی نو په دے باندے زما Already Question دے، هغه به پرسه هم راخی او په هغې کښے به تاسو ته د ډیتیل پته لګی چه د یو مخصوص علاقے چه ما د لته ذکر کړے د سه خکه چه کلاس فور چه دی، هغه خود لوکل یو هغه وی نو پکار دا ده چه هغه د پیسشور یا که مونږد دا اووا یو چه د نوبنار یا د چارسدے خلق خو چونکه د لته کښے به زه تاسو ته هغه ډیتیل او بنائی چه هغه د کومو علاقو سره تعلق ساتی او هغه د کومے ضلعے سره تعلق ساتی نو د سوؤنو په تعداد کښے هغه خلق چه کوم بھرتی شوی دی نو د هغې پوره ډیتیل به تاسو ته په هغه کوئی چن کښے دوی را کړی نو پته به اولګي، د دے د پاره زه تاسو ته دا ریکویست کوم-----

جناب سپیکر: جی بی بی۔

محترمہ ٹنگفتہ: د دے د پاره زه ریکویست کوم چه دا د کمیتی ته حواله کړے شی او بیا نور چه خومره ډسکشن دے خکه چه په دے باندے ډیروئے بحث دے او هغه په دیکښے نه کېږي نو دا د کمیتی ته حواله شی چه بیا کله کوئی چن راشی، په هغې کښے د ثاقب خان هم کوئی چن دی نو هغوي به پرسه هم خبره کول غواړی چه په د سه ډیتیل سره-----

جناب سپیکر: د ګورنمنټ نه۔

محترمہ ٹنگفتہ: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: د هغوي نه واورو کنه جی چه دوی خه، سپورت کوئی ئے که نه؟

جناب ثاقب اللہ خان چمکنی: جناب سپیکر صاحب! زه هم دا ریکویست کوم چه په دیکښے ډیرو زیات مواد دی نو زمونږدے خپلو مشرانو ته دا خواست دے چه که دا کمیتی ته لاړ شی نو هغه به کلیئر شی، بنه به شی جی۔

جناب سپیکر: جی واجد علی خان! تاسو-----

جناب رحیم دا خان {سینئر وزیر (منصوبہ بندی)}: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: رحیم داد خان صاحب، رحیم داد خان صاحب، آنربیل سینئیر منسٹر۔

سینئر وزیر (منصوبہ بندی): جناب سپیکر، بی بی توجہ دلاو۔۔۔۔۔

جناب ہدایت اللہ خان (وزیر برائے امور حیوانات): سپیکر صاحب!

جناب سپیکر: ہدایت اللہ خان صاحب، د گورنمنٹ د طرف نہ تاسو جی، لنڈہ خبرہ کوئی، سپورت کوئی ئے کہ کمیتی تھے۔۔۔۔۔

وزیر برائے امور حیوانات: نہ جی، دا جواب تاسو واورئ نو کہ کمیتی تھے حوالہ کوئی او که، دا ستاسو اختیار دے۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: بنہ جی۔

وزیر برائے امور حیوانات: خودوئ چہ کوم سوال کرے دے جی او کوم دغہ ئے راوستے دے توجہ دلاو نو پہ ہفے کبے جی دوئ دا لیکلی دی چہ پہ 20 جولائی 2011ء باندے د زرعی یونیورستی موجودہ وائس چانسلر صاحب د مخصوص علاقے نہ تقریباً 312 کلاس فور ملازمین بھرتی کری دی نو ہغہ داسے دہ چہ دا کوم ملازمین بھرتی شوی دی، دا جی پہ ڈیلی ویجز باندے دی، یعنی (DPL) Daily paid labors) دی، پہ دغے باندے دا قانون شتہ چہ هغوی پہ دے باندے کولے شی او دویمه خبرہ جی دا دہ چہ دا کوم خلق پہ ہفے باندے بھرتی شوی دی، پہ دغہ آسامیانو باندے نو د هغوی خہ Claim یا دعوی باقاعدہ دوئ نہ شی کولے او دریمہ خبرہ دا دہ چہ کومے ہاستے او لیبارٹریز دفاتر وغیرہ خالی وو، د هغوی ضروریات وو، د ہفے مد نظر دا بھرتی شوی دی او تقریباً د ہولوا ضلاعو سره د دوئ تعلق دے، دا د یوئے ضلعے یا د یوئے علاقے نہ دی بھرتی شوی، د ہولوا ضلاعو سره د دوئ تعلق دے نو ہغہ کہ تاسو تفصیل گورئ نو دا دے جی د ہفے سره تفصیل شتہ دے، ہغہ تاسو او گورئ خیر دے۔

جناب سپیکر: بی بی! تاسو مطمئن شوئ کہ نہ؟

جناب محمد عالمگیر خلیل: جناب سپیکر صاحب! زہ ہم پہ دے باندے۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: او دریمی جی، تاسو نہ۔۔۔۔۔

جناب محمد عالمگیر خلیل: سپیکر صاحب!

جناب سپیکر: کال اپنشن دے، No debate

محترمہ ٹیکفتہ: جناب سپیکر! زہ مطمئنہ نہ یہ اوتاسو مہربانی اوکری دا کمیتی تھے حوالہ کری او تاسود ہاؤس نہ ہم تپوس اوکری۔

جناب سپیکر: د ہاؤس نہ تپوس کوؤ جی۔ Is it the desire of the House that the call attention notice moved by the honorable Member may be referred to the concerned Committee? Those who are in favour of it may say ‘Aye’ and those against it may say ‘No’.
(The motion was carried)

Mr. Speaker: The ‘Ayes’ have it. The call attention notice is referred to the concerned Committee. Abdul Akbar Khan, please move your call attention notice No. 605 in the House.

جناب عبدالاکبر خان: تھینک یو، جناب سپیکر۔ میری درخواست ہو گی کہ چونکہ منسٹر صاحب موجود نہیں ہیں، اگر گورنمنٹ کی طرف سے کوئی اور جواب نہیں دے سکتا تو منسٹر صاحب کا انتظار کیا جائے میزندگ کیا جائے۔

Mr. Speaker: Kept pending. Item No. 9: The honorable Minister for Law, on behalf of the honorable Chief Minister,

کماں ہیں لاءِ منسٹر صاحب، آئئم نمبر 9 گورنمنٹ ٹریشوری بخراز سے کون پیش کرے گا؟ دا آنریبل منسٹر۔

سید احمد حسین شاہ (وزیر صنعت و حرفت): جناب سپیکر!

جناب سپیکر: ہے آپ کے پاس؟

وزیر صنعت و حرفت: جی میرے پاس ہے۔

آڈیٹر جزل آف پاکستان کی رپورٹیں برائے سال 2009-10 کا یوان کے میز پر رکھا جانا

Mr. Speaker: Syed Ahmad Hussain Shah Sahib, on behalf of Minister Finance, Khyber Pakhtunkhwa, to please lay on the table of the House the following reports of the Auditor General of Pakistan for the year 2009-10:

1. Appropriation Accounts;
2. Financial Statements;
3. Revenue Receipts;

4. Public Sector Enterprises; and
5. Audit Report.

Honorable Minister, please.

Minister for Industries: Thank you, Mr. Speaker. On behalf of Minister Finance, I request to place the following reports of the Auditor General of Pakistan on accounts of the Government of Khyber Pakhtunkhwa, before the Provincial Assembly of Khyber Pakhtunkhwa:

1. Appropriation Accounts for the year 2009-10;
2. Financial Statements for the year 2009-10;
3. Revenue Receipts for the year 2009-10;
4. Public Sector Enterprises for the year 2009-10; and
5. Audit Report for the year 2009-10.

Thank your very much, Sir.

Mr. Speaker: It stands laid. Who will present item No. 10 from the government side, treasury benches?

Minister for Industries: I will present it.

Mr. Speaker: You?

Minister for Industries: Yes.

آڈیٹ جز ل آف پاکستان کی رپورٹ میں برائے سال 2009-10 کا پبلک اکاؤنٹس کمیٹی کے
سپرد کیا جانا

Mr. Speaker: Minister for Industries, on behalf of the honourable Minister for Finance, to please move that the said reports may be referred to the Public Accounts Committee. Ji, honourable Minister Sahib.

Minister for Industries: Thank you, Sir. On behalf of Minister Finance, I request this august House to handover the Reports of Auditor General of Pakistan on the account of Government of Khyber Pakhtunkhwa for the year 2009-10 to the Public Accounts Committee. Thank you.

Mr. Speaker: The motion before the House is that the Reports of the Auditor General of Pakistan for the year 2009-10 may be referred to the Public Accounts Committee? Those-----

جناب سکندر حیات خان شیر پاؤ: جناب سپیکر صاحب! زہ ستاسو توجہ غواړم، چونکه د فناں وزیر صاحب نن نشته، که هغوي پخپله دا دغه کړے وسے نولې زیات به بهتر وه خو بیا هم۔۔۔۔

جناب سپیکر: دا خو صرف ریفر کول دی پی ایسی سی ته خو هغه بیمار دی، زما نه ئے پروں چھتی اغستے وه۔

جناب سکندر حیات خان شیر پاؤ: بنه جی۔

جناب سپیکر: هغه دلته راغلے وو، هغه ورخ هم هغه ټول خراب شوئے وو۔ Those who are in favour of it may say ‘Aye’ and those against it may say ‘No’. منور خان صاحب او بی! دا خوهاؤس کښے تاسو خه کوئی، دا پروسیدنگز به داسے چلیږي؟ Those who are in favour of it may say ‘Aye’ and those against it may say ‘No’.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The ‘Ayes’ have it. The Reports are referred to the Public Accounts Committee.

مسئلہ استحقاق

Mr. Speaker: Item No. 6, ‘Privilege Motions’: Mian Iftikhar Hussain, honourable Minister for Information, to please move his privilege motion No. 157 in the House.

وزیر اطلاعات: جناب سپیکر صاحب، ډیره مهربانی۔ زہ ستاسو په دی څکه مشکور یمه چه د نن ورئے په مناسبت سره بیخی ما وئیل چه هم یو رنګ صورتحال وي، که دا په بل ورخ کیدو نوبیا به دا ټول سر دوباره کیدل نو زہ ستاسو د مهربانی او د لوئے رویے شکریه ادا کوم۔

میں اس معززاں کے نوٹس میں یہ بات لانا چاہتا ہوں کہ 14 اگست 2011ء سے پشتولی وی چینل خیبر نیوز نے میری کردار کشی کی ایک مم شروع کی جو بغیر کسی وقته کے آج تک جاری ہے۔ نیوز چینل کی یہ خبریں بدینتی اور جھوٹ پر بنی ہیں اور ان خبروں کی کوئی بنیاد نہیں مثلاً:

- ایک وزیر چار وزارتوں سے کیسے انصاف کر سکتا ہے۔ (عوام الناس)
- وزرات اطلاعات کا من پسند اشاعتی اداروں کو کمیشن پر اشتہارات دینے کا عمل جاری ہے۔

(ذرائع)

• ثقافتی میلوں کے نام پر عوام الناس کا پیسہ لوٹا جا رہا ہے۔ محکمہ ٹرانسپورٹ میں بڑے پیمانے پر مالی بے قاعدگیاں۔ وزرات اطلاعات خیرپختونخوا میں سیاسی بنیادوں پر غیر قانونی بھرتیوں کا اکٹاف۔

(ذرائع)

غرض روزانہ کی بنیاد پر جھوٹ پر مبینی خبریں چلا کر ایک منفی پروپیگنڈا مم شروع کی گئی ہے جس کی دیگر تفصیلات کمیٹی کے سامنے پیش کی جائیں گی۔ ان خبروں کے نشر کرنے میں جماں جیل کا مالک کامر ان حامد راجہ ملوث ہے، وہاں مقامی نیوز انچارج و قاصل اور اسلام آباد کارپور ٹریا یا زاکر بیو سفری بھی ابھی تک نشر کی گئی خبروں میں ملوث ہیں۔ ان خبروں سے میر استحقاق مجروح ہوا ہے، اسلئے قانون کے مطابق ان کے خلاف کارروائی کی جائے اور میری تحریک کو استحقاق کمیٹی کے سپرد کیا جائے۔

جناب سیکر صاحب، کہ تاسو د دے پہ کبنسے ، چونکہ Written تاسو تھ ما ہول تفصیل درکھے دے او پہ هفے باندے چہ کوم دے یو۔۔۔۔۔

جان سپیکر: یو پبنتنہ درنہ کوم میان صاحب! تاسو چہ پہ کورت کبنسے نو تیس ورکھے دے او پروسیدنگز ستارت شوے دے، بیا خودا Sub judice، پہ هفے کبنسے مونبرہ دغہ کوؤ۔

وزیر اطلاعات: مونبر جی کورت کبنسے بہ هلہ کوؤ، مونبر نو تیس ورکھے دے هغہ تھ او چہ هغہ جواب را کہی نو پہ هفے باندے بہ کورت تھ خو، دا یو لیکل طریقہ کار دے جی چہ تر خود هفے جواب نہ وی را گلے نو تاسو پروسیدنگز فی الحال کولے شئ او چہ کله کورت تھ کیس لا ر شی نو هغہ دوران چہ تاسو بیا خہ مناسب گنہئی نو هغہ وخت بہ بیا ستاسو پہ دے باندے رولنگ را خی۔

اے وی ٹی خیر 14 اگست تقریباً دوپہر دو بنجے سے جو وققے وققے سے ذیل بریلگن نیوز کی بنیاد پہ چلنا شروع ہوئے اور رات دو بنجے تک جاری رہیں ابتداء میں وزیر اطلاعات خیرپختونخوا کے خلاف، چونکہ الفاظ کچھ اس طرح ہیں تو اس حوالے سے کہ "وزارت اطلاعات کا من پسند اشاعتی اداروں کو کمیشن پر اشتہارات دینے کا عمل جاری ہے۔ (ذرائع)۔ خیرپختونخوا میں کلچر شو کے نام پر عریانیت، بے حیائی کو فروغ دیا جا رہا ہے۔ (ذرائع)۔ ثقافتی میلوں کے نام پر عوام الناس کا پیسہ لوٹا جا رہا ہے۔ (ذرائع)۔ محکمہ

ٹرانسپورٹ خیر پختو نخوا میں بڑے پیمانے پر بے قاعدگیاں۔ (ذرائع)۔ ایک ہی وزیر چار وزارتؤں کیسا تھے انصاف، یہ اسی کے تسلسل میں باقی ہیں اور ”وزارت اطلاعات“ میں نئی بھرتیوں پر ہونے والے افراد میں زیادہ تر کا تعلق نوشرہ سے ہے۔ وزارت اطلاعات خیر پختو نخوا میں سیاسی بنیادوں پر غیر قانونی بھرتیوں کا اکشاف۔ (ذرائع)

جناب سپیکر صاحب، دا تقریباً د دوئ شب و روز نه مسلسل د ب瑞کنگ نیوز په بنیاد دا خبر چلیدو، بنیاد خه وو؟ ما د لته دے ملگرو ته اووئیل چه زه به خبره کوم۔ ما ته اووئیلے شو، دلته یوتی وی دے، شمشاد تی وی او شمشاد تی وی هم د پښتو تی وی دے، پرائیویت چینل چه خنگه دے، داسے هغه هم دے او په نشتراحال کښے د هغوي فنكشن وو، زه پکښے چیف کیست ووم۔ د دوئ خواهش دا وو چه زما د تی وی خلاف به ته د بل پښتو تی وی ته نه ئے، ولے؟ که دا خبره پیمانه وی نو زه خو به په اردو کښے هم بیا د یوتی وی سره تعلق ساتمه او د یو اخبار سره او د نورو سره به نه ساتم، چه د خفگان دا بنیاد وی۔ بیا دوئ دا خبره ما ته Convey کړه، اووئے وئیل چه ته هغه ته تلے ئے، بیا وائی د اخباراتو سره د خبرے کړی دی چه دا تی وی، مطلب دا دے چه دا شمشاد، دے به په هر قیمت ترقی کوی، خدائے د کړی چه د هر چا په خیتیه کښے مرور راخي، دا ما وئیلی نه دی او نه په ریکارڈ شته او نه ما ته د دے خبرے ضرورت وو۔ دوئ دا هم اووئیل او یو بله خبره ئے ورسه ترلے او کړه چه زه په هغه ورخو کښے جناب سپیکر صاحب، افغانستان ته تلے ووم او د کرزئی صاحب د ورور هغه واقعه شوئے وہ او زمونږ د پارتی مشران تلل خو ما خکه تلل مناسب ګنډل د کرزئی صاحب د ورور د دغه تلو له خکه چه زما د ځوئے ئے درې خله په تیلیفون تپوس کړے وو، سفارت والا خلق ئے رالیپلی وو نو زه افغانستان ته تلے ووم د کرزئی صاحب د ورور دعا له نو دوئ ما ته وئیل چه ته افغانستان ته خکه تلے وسے چه د شمشاد تی وی د مینیجمنټ سره د رابطه کړے ده او چونکه هغه زمونږ خوبن نه دی او زمونږ خلاف دی، زمونږ ورسه مخالفت دے، تا داسے ولے کړی دی؟ دا ډیره افسوسنا که خبره ده، زه خود دے خیر پختو نخوا د حکومت د ترجمان په حیثیت هم او د وزیر اطلاعات په حیثیت زما ڈیوتنی ده چه زه هر چا له لار شوم، په ما دا قدغن خوک لګولے شي چه دے له به ئے او دے له به نه ئے؟ لهذا د تولو نه غبت

بنیاد هغوي دا او گرخولو او يکدم ئے زما خلاف پروپیگندا شروع کړه او بیا ئے
 دا بار بار وئیلى دی چه دے به رابطه کوي. ما او وئیل چه د دے خبرے خو سوال
 نه پیدا کېږي چه زه به رابطه کوم. ترد دے پورے ئے وئیلى دی چه که یو حل ئے هم
 ما ته تیلیفون کړے وسے نودا کار به نه کيدو. ولی؟ شاید چه هغوي د دے خبرے
 عادت وي چه خلق ورته تیلیفون هم کوي او خلق ورله بیا ئی هم. ما چه کوم د دے
 د دغے عادت چه زموږ سره د دے، د پښتو په حساب دا تې وي موږ سپورت
 کړے هم د دے، بیا به ئے هم سپورت کوؤ او یو دا تې وي نه بلکه موږ به ټول تې
 وي ګان سپورت کوؤ، هم د پښتو، هم د اردو، هم د انگلش او د هر یوې ژبه
 څکه چه د محکمې دا کار نه د دے چه هغه به د یو مخصوص خلقو د پاره کار
 کوي، هغه به Overall د حکومت ذمه وارئ پوره کوي او د ټولو د پاره به کار
 کوي، لهذا په د دے بنیاد باندے او جناب سپیکر صاحب، چونکه نورے خبرے دی
 چه په د دے موقع زه هغه کول نه غواړم چه کومے به زه په کمیتی کښې دنه
 مشرانو ته کوم څکه چه بیا به په اخباراتو کښې رائی او په تې وي به رائی نو
 هغوي به دا خبره کوي چه دا خوئے د مخکښې نه دا خبره کړے ده، لهذا زه
 صرف دو مرد خبره کوم چه دا کومے خبرے نه دروغ کړي دی او په شیشه راغلی
 دی، د هغې ذکر به دو مرد کوم چه وائی "صومبائی وزیر اطلاعات و ثقافت میاں افتخار حسین نے
 پشتونکی مشور صدارتی ایوارڈ یافت ګوکاره باچازرین جان اوږد هدایت اللہ کاسر کاری وظیفه بند کر دیا" - بیخی
 دروغ، موږ وظیفه بند کړے نه ده. باچا زرین جان له موږ د وزیر اعلی د طرف
 نه سپیشل پیسے ورکړے دی، په ریکارډ دی. د وظیفې هغوي درخواست کړے
 وو چه د صوبې نه کمده ده او د مرکز نه زیاته ده نو د هغوي په خوبنې باندے موږ
 مرکز ته کیس لیږلے د دے او د مرکز نه وظیفه اخلي څکه چه د لته کمده وه او د مرکز
 نه زیاته ده، موږ ورسه نیکی کړے ده، هغه نیکی په دوئ باندے بده لکۍ.
 هدایت اللہ چه دیر لوئې ګلوکار د دے، تراوسه ورله چا پیسے نه دی ورکړي، د
 نن نه خلور میاشتے مخکښې وزیر اعلی صاحب په خپل لاس باندے هغه له چېک
 ورکړے د دے، هغه زموږ شکريه ادا کړے ده، موږ هغوي له پیسے ورکړے
 دی، لهذا دا بیخی دروغ وائی. جناب سپیکر صاحب، بیا دا یوه خبره چه دوئ په
 کومه طریقه باندے کوي چه کلچرل شو ګانې، دا یوه خبره زه په ریکارډ راوستل

غواړم، مونږ پښتنه یو، شکر الحمد لله مسلماناں یو، د بے حیایئ تصور هم نه
شو کولے، ولے به کوئ؟ مونږ خپلے خویندے میندے نه لرو، پښتو نه لرو، غیرت
نه لرو، د دے معاشرے او د ثقافت نه خبر نه یو؟ ما تردے وخته پورے کلچر شو
د نشر هال نه علاوه چه دا دے کوم طرف ته اشاره کوي، ما داسې یو پروګرام نه
دے کړے چه ثقافتی میلے ما منعقد کړي دی، دا د تورازم ډیپارتمنټ د طرف نه
ثقافتی پروګرامونه شوی دی او ثقافت چه هر خوک اجاګر کوي نو خلق وائی چه
دا ثقافت ډیپارتمنټ کوي، که ما سره پیسے وے نو ما به کړے وے خود ثقافت
ډیپارتمنټ سره پیسے نشته او چه خومره وسائل ما سره دی نوزه پکښے کوم خو
ضرور ډرامے، نشر هال کھلاویدل، ثقافتی Activities کول، د خپل ثقافت سره
تلی زما چه خومره اړخونه دی، زما خامتا جوړول، زما خپلی جوړول، زما قلا
جوړول، دا تولے چه کوم دی نود دے د پرموشن د پاره ما خپل انتظامات کړي
دي، د دوئ په دے خبر کښے هیڅ رښتیا نشته، بیخی دروغ وائی۔ بیا دا خبره چه
په ترانسپورت محکمه کښے ډير زیاته بدعنوانی ده۔ جناب سپیکر صاحب،
ترانسپورت ډیپارتمنټ خنګه دے؟ یونیم کال او شوچه جوړ شوے دے او تریفک
د چا سره دے؟ د پولیس سره دے۔ تاسو سوچ او کړئ که د دوئ ته په روډ بنکاری
نو د تریفک په حساب کتاب که د دوئ خلق وینی او گوری پرچه مرچے نو دا زما
ترانسپورت ډیپارتمنټ ته نه رائځي، دا نیغ په نیغه د پولیس سره دے، د
رجسټريشن حساب کتاب چه کوم دے د ایکسائز اينډ ټیکسیشن سره دے-----

جناب سپیکر: میاں صاحب! دا اوس کمیتی ته لیپل غواړئ؟

وزیر اطلاعات: زه جی بالکل، بس دا یوه دوہ خبرے تاسو، صحیح شوه جي۔

جناب سپیکر: اوس د دوئ نه تپوس کوئ جي۔

وزیر اطلاعات: یو منټ جي۔

جناب سپیکر: کمیتی ته که لیپل غواړئ نو-----

وزیر اطلاعات: بس صحیح شوه جي۔

Mr. Speaker: Is it the desire-----

وزیر اطلاعات: بس زہ خوتیار یم، لکھ ستاسو د اجازت مطابق زہ بہ نورے خبرے نہ کوم، کہ چا سوال او کرو نودا حکہ چہ نورے خبرے نہ کوم چہ سپیکر صاحب وائی، وخت کم دے گئی تول تفصیلات زما سره شته۔ بالکل جی چہ تاسو خنگہ وایئ نو هغہ رنگ تھیک دہ جی۔

Mr. Speaker: Is it the desire of the House that the privilege motion moved by the honourable Minister may be referred to the concerned Committee? Those who are in favour of it may say 'Aye' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. The privilege motion is referred to the concerned Committee.

جناب عبدالاکبر خان: جناب سپیکر! میں ڈاکٹروں کی سکریننگ ٹیسٹ کے بارے میں عرض کرنا چاہتا ہوں۔

جناب سپیکر: جی عبدالاکبر خان صاحب۔

پبلک سروس کمیشن میں ڈاکٹروں کا سکریننگ ٹیسٹ

جناب عبدالاکبر خان: جناب سپیکر، یہ پبلک سروس کمیشن اس دفعہ ڈاکٹروں کا جو سکریننگ ٹیسٹ کراہے ہیں، یہ نہ ان کے Purview میں شامل ہے، نہ ان کے اختیار میں شامل ہے اور وہ ہزاروں ڈاکٹروں کا سکریننگ ٹیسٹ کراہے ہیں، سارے ڈاکٹرز اس کے خلاف ہیں۔ منظر صاحب بیٹھے ہوئے ہیں، اس پر ہمیں بریف کریں کہ یہ کیا ہو رہا ہے جی؟ ساری ڈاکٹرز کیوں نئی اس کے خلاف ہو رہی ہے۔

Mr. Speaker: Ji, honourable Minister for Health.

سید ظاہر علی شاہ (وزیر صحت): شکریہ جی۔ جناب سپیکر، پبلک سروس کمیشن نے پچھلے دنوں ۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: اور یہ تو مجھے کی طرف سے ریفر کئے گئے ہوئے، ویسے تو نہیں گئے؟

وزیر صحت: نہیں میں آپ کو یہ Clarify کر دیتا ہوں۔

جناب سپیکر: جی منظر صاحب۔

وزیر صحت: مجھے کی طرف سے صرف ریکوویشن بھیجی جاتی ہے کہ ہمیں اتنے ڈاکٹرز کی ضرورت ہے اور آپ ان کا جو بھی پوری سمجھ ہے، اس کو Adopt کریں اور ان کا ہمارے لئے سلیکشن کریں۔ یہ پہلی دفعہ ہے کہ انہوں نے اس کے اندر سکریننگ ٹیسٹ Introduce کرایا ہے اور میں تمہارا ہوں کہ ایک ڈاکٹر

جو کہ ایک پر اس کے بعد، پہلے جب وہ ایف ایس سی یا بی ایس سی کے بعد میدیکل کالج میں داخلہ لیتا ہے تو سب سے پہلے اس سے انٹری ٹیسٹ لیا جاتا ہے جو ETEA منعقد کرتی ہے، اس کے بعد وہ پانچ سال ایک پروفیشن میں گزارتا ہے اور اس کے بعد اس کا پھر ٹیسٹ لیا جائے تو میں سمجھتا ہوں کہ یہ زیادتی ہے اور میں آپ کی وساطت سے ریکوویسٹ کروں گا کہ یہ پیزان کے انٹرست کے خلاف ہے، ایک بار پانچ سال ایک آدمی اپنا پورا الیگبی بی ایس کلیسر کر کے آیا ہوا ہے، جو پہلا پرو سیجر تھا، جس میں انٹر ویوز وغیرہ ہوتے ہیں تو جناب سپیکر، اس میں جو پرانا پرو سیجر ہے، اس کو Adopt کیا جائے اور یہ جو نیا سلسلہ ہے، اس کو آپ-----

جناب سپیکر: کلیئر کٹ گورنمنٹ کی طرف سے ان کو انٹر کشنز ایشو کے جائیں۔۔۔۔۔

وزیر صحت: جی ہاں۔

جناب سپیکر: جب آپ کو مناسب نہیں لگتا۔۔۔۔۔

وزیر صحت: جی ہاں۔

جناب سپیکر: لیکن ڈاکٹر ز Quick بھرتی ہونے چاہیئں تاکہ۔۔۔۔۔

وزیر صحت: میں آپ کی۔۔۔۔۔

جناب عبدالاکبر خان: سر، یہ زیادتی ہے، جب ان کے روکنے میں نہیں ہے، ان کے ایکٹ میں نہیں ہے تو پھر وہ یہ کیسے کر رہے ہیں؟

جناب سپیکر: نہیں نہیں، ڈیپارٹمنٹ کی طرف سے منسٹری کی طرف سے کلیئر کٹ ان کو انٹر کشنز ایشو کی جائیں کہ اگر وہ نہیں ہے، آپ بھی کہتے ہیں کہ نہیں ہے اور گورنمنٹ بھی نہیں چاہتی تو، میں تو ڈاکٹر ز کی ضرورت ہے، سارے ہسپتال خالی پڑے ہیں تو جتنا جلدی ممکن ہو سکے، یہ ڈاکٹر ز یعنی چاہیئں۔

وزیر صحت: جناب سپیکر، میں ایک منٹ آپ کا لونگا اس پولانٹ کو Clarify کرنے کیلئے۔

جناب سپیکر: جی جی۔

وزیر صحت: جماں تک تعلق ہے ڈاکٹر ز کا لو جو ایڈاک ڈاکٹر ز ہیں، وہ تقریباً پانچ سو ڈاکٹر ز ہم نے اپونٹ کر لیے ہیں اور انشاء اللہ Coming week میں ان کو ان کے اپونٹمنٹ لیٹر ز مل جائیں گے، وہ چلے جائیں گے اور یہ وہ ڈاکٹر ز ہیں جن کی ہم نے پبلک سروس کمیشن کو ریکوویشن کیجی ہے Till the arrival of selectees یہ ایڈاک ڈاکٹر ز کام کریں گے تو ہم پبلک سروس کمیشن کو یہ ڈائریکشن نہیں

دے سکتے مگر ہم صرف ان کو یہ کہہ سکتے ہیں کہ ہماری یہ Requirement ہے، اب پروپریج کیسے Adopt کرنا ہے، وہ پبلک سروس کمیشن کا کام ہے لیکن جو پروپریج، جو سلسلہ انہوں نے Adopt کیا ہے، میرا خیال ہے کہ یہ غلط طریقہ ہے، ان کو اس طریقے سے روکا جائے کہ جو پرانا طریقہ کارہے جس میں انٹرویو ہوتے ہیں، ان پر لوگوں کو لیا جاتا ہے تو میرے خیال میں That is the best way to accommodate the doctors.

جناب عبدالاکبر خان: سر، یہ تو تشویشناک بات ہے اور سروہ On behalf of government رہے ہیں اور جب یہ کہہ رہے ہیں کہ ہم اس طریقہ کار کے خلاف ہیں تو مطلب ہے وہ تو Appointing Authority کیسے اپنی طرف سے چیزیں بنائے خود پروپریج بناسکتا ہے؟ ان کیلئے تو Laid down procedure ہے کہ وہ کیا طریقہ کار اختیار کریں گے؟ اب اگر وہ اپنے لئے ایک ایک چیز کیلئے، کل لیکچر رز کیلئے بھی شروع کر دیں گے، کل کسی اور کیلئے بھی شروع کر دیں گے۔ جناب سپیکر، میرے خیال میں یہ تو عجیب طریقہ ہو گا کہ گورنمنٹ جو ہے ناسکریننگ طیبیت نہیں چاہتی اور پبلک سروس کمیشن کہتا ہے، ان کے رو لز میں نہیں ہے، ان کے ایکٹ میں نہیں اور وہ کہتے ہیں کہ ہم سکریننگ طیبیت لیں گے، اب پھر ہم ان کیلئے امنڈمنٹ لائیں گے، ان کو Ban کر لیں گے۔ پبلک سروس کمیشن کا جو ایکٹ ہے، اس میں ہم امنڈمنٹ لائیں گے کہ There will be no screening test، بس وہ Ban ہو جائیں گے، اگر حکومت چاہتی ہے؟

محترمہ عظمیٰ خان: سپیکر صاحب!

محترمہ سعیدین ضاء: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: جی زرقا بی بی! عظمیٰ خان! عظمیٰ خان بی بی، تاسود و اپریو رنگ هفغہ تاؤ کریے دے، مونبرہ پوہیرو نہ چہ کومہ یوہ یئی؟ معافی غواړم بی بی۔

محترمہ عظمیٰ خان: Sir, It's okay. سپیکر صاحب، زهدا وئیل غواړمه چه تیست خو سبادے، دا کټرز سکریننگ تیست سبادے، کہ مونبرخه کول غواړو نو پکار ده چه نن ئے او کړو خکه چه دا خود ډاکټرز د Dignity هم خلاف ده چه هغوي ئے راغوند کړی دی او په هائی سکولونو کښے ئے ورله خایونه ورکړی دی، د ماشومانو په شان به کښینی او تیست به ترسے واخلى جي۔ بیا خود اسے پکار وہ چه خنګه د ETEA یو تیست Conduct کوی، د لته په یونیورسٹی لیوں ئے مونبرہ

کوؤ، غت هال وغیره Arrange کرو نو په هغے کبنے مونږ د هغوي نه ټیست واخلو خو سر، دوئ د ماشومانو په شان هائي سکولونو کبنے ئے Divide کړي دی، په یو سکول کبنے او په بل سکول کبنے نو سرد هغوي Dignity هم متاثره کېږي۔

جناب ثاقب اللد خان چمکنۍ: جناب سپیکر صاحب!

جناب سپیکر: اودريېر جى دوئ، دا بى بى، یا سمین ضياء فرست۔ پھر اس کے بعد آپ۔

محترمہ یا سمین ضاء: تهینک یو، سپیکر سر۔ په دیکبنے جى ما خپله دا خبره کوله۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: ده دا کټرانو جوړ تاسو ټول بنه تنګ کړي یئ؟

محترمہ یا سمین ضاء: جى، دا Twenty centers دوئ دلته په پشاور ډستيرکت کبنے ورته Mention کړي دی او په هغے کبنے ئے دا ټول ډاکټرز سبا ټیست ته راغوبنتی دی۔ سپیکر صاحب، چونکه تاسو ته معلومه ده چه دا په پوره ډستيرکت کبنے تقریباً په Twenty centers کبنے د ډیره سو نه واخله تر دو سو پورے ډاکټرز دی، د هغوي سره بهر چه کوم بیا هغه ټول هر خه رائخی نو آیا ده ټول ډاکټرز ته به هغه سیکورتی او هغه هر خه به په یوه ورخ باندے Ensure کول ممکنه وي؟ نوزه دا وايم چه فی الحال دا ټیست سبا ته پیلک سروس کمیشن کینسل کړي، بیا د د هغه Full secure وی نو دا د ماشومانو په ټائپ باندے راغوبنتل په ده حالاتو کبنے زه دا وايمه چه سنترز ته به په یوه ورخ باندے ټوله سیکورتی ورکول ډیره ممکن نه وي نو دا د سبا ته کینسل کړي۔ دا ټیست سبا ده، فی الحال دا کینسل کړي، بیا چه هغوي ته کوم طریقه کار وي یا د د انتری ټیست غوندے یو ځائے ته را او غواړي یا چرته ورته کېږدی، هغه بیا وروستو خبره ده نو زما په دیکبنے ګزارش وو جى او تاسو ته زه وايم چه که په دیکبنے نن تاسو خپل دغه او کرو نو دا به ډیر بنه وي او ډاکټران به مطمئن شی جى، تهیک شوه جى۔

محترمہ ٹګلتنه: سپیکر صاحب!

جناب سپیکر: ٹګلتنه بې بې، ٹګلتنه ملک۔

محترمہ ٹکلپتہ: ما جی هم دا خبره کوله، یا سمين بی بی ذکر او کرو چه یا خود د دے د پاره خه ورخے ورکړی خکه د سیکورتی مسئله رائحی او ستترے د دوئی سره کمے دی۔ بل دا ده چه سیکریننگ تیست خو په دنیا کښے په یو خائے کښے هم نه کېږي، دا کوم چه دوئی نوی طريقه راوستے ده او دا سبا دے نو د دے د پاره خه دغه پکار دے چه اوشي جي۔

جناب سپیکر: جی ثاقب اللد خان۔

جناب ثاقب اللد خان چګکنی: ډیره مهرباني۔ جناب سپیکر صاحب، زه به د دے خپلو مشرانو او ورونيو نه بخښنه او غواړم جي خکه چه دوئ کومه خبره کوي کیدے شی چه زما دو مره عقل نه وي چه په هغې پوهه شوې به نه یمه خوزه خپله خبره دا کومه جي چه مسئله داسې ده جي چه زه د دے سکریننگ تیست، داسې خه مسئله ده چه د دے دو مره مخالفت کېږي؟ دا انټری تیستونه او دا سکریننگ تیستونه خکه راغلی دی چه زمونږد ادارو هغه Competence level نه د دے چه کوم پکار دے۔ کرپشن ورکښے دے، په نقلونو باندې خلق پاس کېږي، په مختلف دغه دوئ رائحی نو د دے د پاره چه خومره زيات تیستونو تاسو ایندوسې شئ نو پکار ده چه کېږدئ چه دا خلق فلټر شی او چه په کرپشن او په نقل باندې راغلی وي چه هغه خلق دغه شی۔ جناب سپیکر صاحب، خبره او شوه چه پینځه کاله پس هغوي ئې، پینځه کاله ئې ورکړي دی خو هم دغه دا کټران چه کله بهر ئې، امريکے ته درخواست ورکوي يا بل خه کوي نو USMLE (United States Medical Licensing Examination) پاس کوي او که نه پاس کوي جي؟ USMLE خه شے دے؟ هغه سکریننگ تیست دے، دا نور چه دی، دا خه دی سر؟ دوئ چه چرته بهر ئې نو دوئ به تیست ورکوي، قابل سرې خو قابل دے چه چا خه محنت کړے وي، د هغه نه یوه ګهنته پس دا شے نه هېږيدی۔ مسئله که جوړېږي نو هغه کسانو ته به جوړېږي چه چا په نقل پاس کړي وي، په پیسو ئے پاس کړي وي۔ جناب سپیکر صاحب، په د دے خبره باندې زمونږد ایوان ملګرۍ نه دی پوهه چه په ادارو کښے کرپشن کېږي، په هغې کښے نقل شته۔ سرتیفیکیټ زمونږه قوم Educated نکړو، وجه دا ده چه Certification کېږي، ایجوکیشن نه کېږي۔ د استاد سره بدقصمتی دا ده چه په ایجوکیشن کښے، تاسو ټولو په د دے

باندے خبرے کړی دی چه خنګه به ئے فلټر کوئ؟ سر، پکار دا ده چه انټری تیست مونږه، که تاسو ورته سکریننگ تیست واين او که انټری تیست واين، هغه مونږه کوئ. زما د خور خبره، که د سیکورتی چرته مسئله وي، هغه د دوئ Encourage وزړت کړي خود خدائے د پاره دا تیستیونو د مونږه خکه نه اخوا کړو خکه چه داکټران راپاخی، دیکښے خه قباحت دے جي؟ دیکښے خه قباحت دے چه یو سېری خپل سبق وئیلے وي نو د هغه نه تیست واخلئ.

جناب محمد انور خان ایڈوکیٹ: سپیکر صاحب!

جناب سپیکر: جي انور خان، انور خان! تاسو خه واين جي؟

اک آواز: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: او درېږئ جي، یو یو منټ دوئ هم او وائی. جي انور خان، تاسو خه کوئ که خه؟ Favour

جناب محمد انور خان ایڈوکیٹ: جناب سپیکر صاحب، د سکریننگ تیست خبره کېږي خو زه ډیر په ادب سره خبره کومه چه زمونږه په بره دير کښے ډستركت هیدکوارتير هسپتال دے او هلتہ مونږ یو پسمنده ضلع یو، په مونږ باندے یو طرف ته Militancy ده او بل طرف ته فلډ و هلی یو او د هسپتال حالات زمونږه داسې دی جي چه نن په ټول هسپتال کښے زمونږ په 66 نرسیانو کښے صرف پینځه نرسیانے دی جي او ډستركت هیدکوارتير هسپتال دے، 5300 something square kilometer area ټول ډستركت هیدکوارتير هسپتال کښے او یو ګائناکا لوچست یو بنځه داکټره ده چه هغه جي تاسو اندازه نه شئ لګولے چه د اختر په ورخ باندے زه، منستره صاحب دلتہ ناست دے، د یو داسې ډاکټر ډیوتی لګولے شوئه ده چه هغه هومیوپیتھک دے، هغه د سروس نه ویستلے شوئه دے، هغوي هائي کورت یا سپریم کورت کښے Stay اغستے ده او د اختر په ورخ باندے هلتہ په ایمرجنسی کښے هغه په ډیوتی باندے ناست وو چه هغه ډاکټرنه دے جي او زما خپل ماشوم جي، خلق راغلل جي، منستره صاحب هم دلتہ ناست دے، زه ستاسو په نوتسن کښے هم دا خبره راولمه او انتهائی همدردانه اپیل ورته کومه چه د خدائے د

پاره په مونږ باندے رحم اوکړئ، د هسپتال دا مسئله زمونږه حل کړئ،
Otherwise زمونږه خلقو ته ډير زیات تکلیف ده.

جناب پیکر: شکريه۔

ملک قاسم خان ننګ: جناب والا!

جناب پیکر: ملک قاسم خان، ستاسو خه، د انټری تیست دا خه شے دے، د
سکریننگ تیست خلاف یئ او که نه، اوشی او که اونه شی؟

ملک قاسم خان ننګ: شکريه جي، ډيره مهربانی۔ سر، زمونږه ریکویست دا د یے چه
سکریننگ تیست د اوشی، دیکبندے به په میرت Cream خلق راشی او دا ډير
زياتے دے، اوسه پورے دا ډکرئ خو ټول خلق ګرئی چه کوم دے، ته وينے نور
خو دا زمونږه حالات دی جي؟ نو که دا سکریننگ تیست اوشی او دا مه
کینسل کوي، د دے سره به Merit ensure شی او انشاء اللہ العزیز سم خلق به
راشی نو مهربانی اوکړئ دا رولنگ ورکړئ جي چه تیست د جاري وي او
ډاکټران نشتنه۔

جناب پیکر: شاه صاحب!.....

(قطع کلامی)

جناب پیکر: او درېږئ بی بی، دا up Wind دغه کوي۔ شاه صاحب، ظاهر علی
شاه صاحب.

جناب مختار علی ایڈوکیٹ: سپیکر صاحب!

جناب پیکر: جي مختار خان، تاسو پکبندے خه واين؟

جناب مختار علی ایڈوکیٹ: ما وئيل جي چه ملک قاسم چه کله امریکے ته ئې کنه جي
نو دے هغه وخت هم یو سکریننگ تیست ورکوي جي هلتنه.....

(قہقہے)

جناب پیکر: شاه صاحب! دا خو که تاسود ګورنمنټ د طرف نه نه غواړئ کنه نو
دا د استیبلشمنټ ډیپارتمنټ د لاندے Attached department دے، تهرو

استیبلشمنٹ ڈپارٹمنٹ هغوي ته انسټركشنز اوليري چه دا پريودئ، که تاسو
گورنمنت غواړئ،
-----If the government

سید ظاہر علی شاہ (وزیر صحت): جناب سپیکر! چونکه عبدالاکبر خان دا ايشو را اوچته
کړه نو د هغې په وجه ما دا خبره او کړه۔ اصل کښے دا ده جي چه یو ډاکټر چه
دے، یو پروفیسر هغه پینځه کاله ټیچنګ ورته کوي، د هغې نه پس هغه د یو
ټیسته نه تيرېږي، هغه پاس کېږي او د هغې نه پس پې ايم ډی سی سره رجسټر ډ
شي، یو ډاکټر د پې ايم ډی سی سره رجسټر ډ شي، Next هغه خان ته کلينک
کھلاو لے شي، پريكتس کولے شي او د لته چه پېلک سروس کميشن ته ئې نو
هغلته به سکريينګ ټيست ورکوي۔ اوں دوئي وائی چه په سفارش باندې به پاس
شوی وي نو د دوئي هلتہ چه تاسو سکريينګ ټيست، مثال دا فرشتے دي، دا د
کوم خائے نه راغلي دي؟ دا هم هغه خلق دي چه هلتہ ناست وي او د لته هم ناست
دي۔ یو خبره ده خودا یونوئے شے چه Introduce کول، د هغې کومه ډګري چه
هغوي اغستے ده، د هغوي یو قسمه زه خودا ګنډ چه د هغوي یو Insult دے۔

جناب عبدالاکبر خان: جناب سپیکر! جناب سپیکر!-----

جناب ثاقب اللہ خان چمکنی: جناب سپیکر!-----

(شور / قطع کلامیاں)

جناب سپیکر: یره جي دا سے کوؤ کنه، دا که-----

جناب عبدالاکبر خان: سپیکر صاحب! ما یوه خبره کوله-----

جناب سپیکر: نه جي نه، دا چه دو مرہ اوږدو وکنه، د پېلک سروس کميشن هسے هم
پر فارمنس دو مرہ Quick نه دے، پريودئ جي دا۔ استیبلشمنٹ ڈیپارٹمنٹ کو ہدایت کي
جائی ہے کہ وہ اس کیس کو up Take کرے اور گورنمنٹ کی Wishes پر وہ چلے۔

Thank you very much. The sitting is adjourned till 03:00 pm of
Monday afternoon, 12-09-2011.

(asmali کا اجلاس برلن پر 12 ستمبر 2011ء سے پہلی تین بجے تک کیلئے ملتوی ہو گیا)